

LILPA

Letnik / Jaargang 29
December 2020

Združenje prijateljev Slovenije
Vrienden van Slovenië

VRIENDEN VAN SLOVENIË

ZDRUŽENJE PRIJATELJEV SLOVENIJE

Glasilo LIPA
Letnik / Jaargang 29
December 2020

Izdaja / Uitgave:
Združenje prijateljev Slovenije
De Vereniging vrienden van Slovenië

Pri sestavi te Lipe so sodelovali /Bij de totstandkoming van deze Lipa hebben meegewerkt:

Marie-Louise Bemelmans–Videc, Mojca Čušin, Keimpe Dijkstra, Viktor Klemenčič, Tanja Mlakar, Mojca Nodelijk – Guštin, Danica Novosel, Katja Sečen, Neja Morato Štucin, Toni Klančnik, Jana Kulevska Črepinko, Uroš Malnaršič, Aleksandra Pekošak, Margreet Iskra, Ank Selan, Metka Dijkstra – Murko.

Fotografija na naslovnici/titelfoto:

Saša Kos-Battelino

Ilustracija na zadnji strani/ Illustratie op de laatste pagina: Marko Horvat

Uredila/redactie: Metka Dijkstra – Murko

Grafično oblikovanje/Vormgeving:

Marko Horvat (markohorvat.si)

Tiskano/Drukwerk: De Leest TrageLzorg

V nakladi 100 izvodov / Oplage 100 exemplaren

Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem je bilo ustanovljeno 7. julija 1991 in je samostojna, neodvisna organizacija na državni ravni. Člani so Slovenci, potomci Slovencev in Nizozemci, ki jim je Slovenija blizu. Cilji združenja so povečati znanje in vedenje o Slovencih, Sloveniji in slovenski kulturi na Nizozemskem.

De Vereniging vrienden van Slovenië werd opgericht op 7 juli 1991 en is een zelfstandige, onafhankelijke landelijke organisatie. De leden zijn Slovenen, nakomelingen van Slovenen en Nederlanders, die zich gebonden voelen met Slovenië. De doelen van de vereniging zijn het vergroten van de kennis over Slovenië, Slovenen en Sloveense cultuur in Nederland.

Odbor/Het bestuur:

*Prosto mesto / vacature (predsednik-
ca/voorzitter-ster), Peter van Leeuwen
(blagajnik/penningmeester), Metka
Dijkstra-Murko (članica-lid), Jana Kulevska
Črepinko (članica-lid), Viktor Klemenčič
(clan-lid)*

info@vrienden-van-slovenie.nl

http://vrienden-van-slovenie.nl

Zahvaljujemo se Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu za finančno podpora v letu 2020!

Wij danken het Sloveense ministerie voor de Slovenen in de wereld voor de subsidie in het jaar 2020!

KAZALO / INHOUD

Dragi bralci / <i>Beste lezers</i>	4/5
Poročilo odbora / <i>Bericht van het bestuur</i>	6/8
Slovo predsednika / <i>Afscheid van de voorzitter</i>	10/11
Predstavitev novega člana odbora / <i>Het nieuwe lid van het bestuur</i>	11/13
Kulturni dan / <i>Cultuurdag</i>	15/17
Sila spomina / <i>De kracht van geheugen</i>	19/19
Kurent v Rijswijk-u / <i>De "Kurent" in Rijswijk</i>	20/21
Praznovanje na spletu / <i>Viering via internet</i>	22/23
O svetovnem dnevu čebel / <i>De wereld dag van de bijen</i>	24/24
Slovenske šole / <i>Sloveense scholen</i>	25/30
Slovenske maše v Rijswijk-u / <i>De Sloveense missen in Rijswijk</i>	35/36
Društvo VTIS / <i>Het vereniging VTIS</i>	38/39
O koroni / <i>Over corona</i>	41/43
NUK slovenskim bralcem / <i>Het bericht van NUK voor de Sloveense lezers</i>	46/46
SLOVENI VIDI VICI / <i>SLOVENI VIDI VICI</i>	47/49
Knjiga naše članice – načrti za ZDA / <i>Het boek van ons lid - de plannen voor de VS</i>	50/51
Citre v Sloveniji / <i>Citers in Slovenië</i>	51/52
V spomin Mici Michon - Čebin / <i>In memoriam Mici Michon - Čebin</i>	53/54
Kuharska delavnica 2020 / <i>Kookworkshop 2020</i>	55/56
Recepti / <i>Recepten</i>	58/58
Čestitki / <i>Felicities</i>	73/74
Vabila za 2021 / <i>Uitnodigingen voor 2021</i>	75/75

Dragi bralci!

Uvodnik pišemo vedno na koncu. Mogoče zveni malo protislovno, ampak ko imamo po dolgih tednih pisanja, prevajanja, lektoriranja zbrane vse tekste in fotografije, ko so sklenjeni dogovori z oblikovalcem in s tiskarno, se ta kratek nagovor piše sam od sebe...

Najprej se moramo zahvaliti vsem sodelavcem – kar pogledjte številna imena v kolofonu! Med njimi dolgoletni in novi člani, bivši (in mogoče bodoči?!) odborniki, slovenska in nizozemska imena. Letos tudi dve iz Slovenije, naših 'povratnikov' Mojce in Uroša. Pa oblikovalca imamo tokrat iz Maribora. Za Marka bomo naslednje leto še več slišali, upamo, da se bomo lahko z njim srečali na Likovni delavnici.

Lipo kot ponavadi prejemate konec leta, s čestitko k decemberskim praznikom. Lani smo vam zaradi spleta okoliščin čestitali po Lipovem listu. Tiskana Lipa je padla v nabiralnik komaj februarja. Pa je že moralo tako biti, večinoma smo jo prejeli prav v soboto, 8. februarja – kako primerno darilo za Kulturni dan!

Upamo, da boste med prazniki našli čas, da prelistate skozi to našo kroniko slovenskih dogodkov na Nizozemskem. Da mogoče obudite spomine na katerega, ki ste se ga tudi sami udeležili?! Naj spomnimo, da Lipa za zanamce hranijo v digitalni knjižnici Slovenije - www.dlib.si - iskanje pod Lipa (Den Haag). Prav v tem času pa se dogovarjamo tudi s Koninklijke Bibliotheek Den Haag, da pri njih založene izvode Lipe iz preteklih desetletij odslej tudi dopolnimo z digitalnimi izvodi iz zadnjih let. V prihodnjem letu o tem več v katerem Lipovih listov.

Vsebina se letos pač mora vrteti okoli korone. Za naslednje leto pa upamo, da bo Lipa, ob svoji 30. letnici, polna navdušenih poročil in fotografij z naših praznovanj 30. obletnice samostojnosti Slovenije in 30. obletnice nasega združenja!

Beste lezers!

Deze inleiding schrijven wij op het laatst. Klinkt misschien tegenstrijdig maar nadat wij na de lange weken van het schrijven, vertalen en nakijken alle teksten en foto's bij elkaar hebben, er afspraken gemaakt zijn met de vormgever en met de drukkerij, schrijft deze zich gewoon vanzelf...

Wij beginnen met de dank aan alle medewerkers – kijk maar hoeveel namen er te vinden zijn in het colofon! Onder deze de namen van jarenlange en van nieuwe leden, van de voormalige (en misschien een van de nieuwe?!) bestuursleden, Sloveense en Nederlandse namen. Dit jaar zelfs twee uit Slovenië, van onze 'remigranten' Mojca en Uroš. De vormgever komt deze keer ook uit Maribor. Van Marko gaan wij in het volgende jaar meer horen, hopelijk zullen wij hem kunnen ontmoeten op de Tekenworkshop.

Zoals gewoonlijk ontvangen jullie deze Lipa aan het eind van het jaar, met de felicitaties voor de feestdagen in december. Vorig jaar hebben wij door samenloop van omstandigheden deze moeten sturen met ons nieuwsmail Lipov list. Lipa viel dan pas in februari in de postbus. Maar het moest wel zo zijn, de meesten van ons kregen Lipa juist op zaterdag, 8. februari jl. – een toepasselijk cadeau voor de Cultuurdag!

Wij hopen dat jullie tijdens de feestdagen de tijd gaan vinden om deze kroniek van de Sloveense evenementen in Nederland door te nemen. En misschien de herinnering ophalen aan één van de vieringen waar jullie zelf ook bij waren?! Laat ons jullie dan ook nog herinneren dat de digitale versies van Lipa voor het nageslacht bewaard worden in de Digitale bibliotheek van Slovenië – www.dlib.si - zoeken onder Lipa (Den Haag). En juist nu zijn wij ook in gesprek met de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, om de reeds aanwezige papieren exemplaren van Lipa uit de verleden decennia voortaan aan te vullen met de digitale versies sinds 2015. Meer hierover volgend jaar in één van de nieuwsmails.

De inhoud van dit jaar draait noodgedwongen rondom corona. Voor het volgende jaar hopen wij dat Lipa, dan zelf al 30 jaar oud, vol zal zijn van enthousiaste verslagen en foto's van onze vieringen van het 30e jubileum van de Sloveense onafhankelijkheid en het 30e jubileum van onze vereniging!

Poročilo Odbora

Dragi člani!

Žal ne gre drugače, tudi Lipo smo prisiljeni začeti s korono. Pandemija je ohromila ves svet, povzročila ogromno gmotne škode in zahtevala veliko žrtev. V primerjavi s tem so bile težave našega združenja zanemarljive, zato se gotovo ne bomo pritoževali. Tudi zato ne, ker k sreči nimamo slabih novic o bolezni pri naših članih. Tudi nam je kljub negativnim okoliščinam uspelo prek spleta najti alternative za naše aktivnosti. Zaradi korone smo bili pravzaprav še bolj povezani, saj smo vas morali pogosteje obvestiti in smo odborniki dobili še več razumevanja in podpore članov. Najlepša hvala za to!

Članstvo in članarina

Žal moramo na tem mestu spomniti na plačilo članarine vse tiste, ki je še niste poravnali za leto 2020. Mogoče ste na to pozabili? V tem primeru vas prosimo, da to popravite čim prej in da nakažete 20 evrov (za posameznike) oziroma 25 evrov (za družine) na račun NL60 INGB 0006 318199

t.n.v. Vereniging Vrienden van Slovenië. Pri tem prosimo navesti ime (glavnega) člana in leto 2020.

Predstavljamo pa si, da se bo kdo vprašal, zakaj bi plačal(a), ko pa se zaradi korone tako nič ne dogaja?! To drži le delno. Naši stalni 'poslovni stroški' (za spletno stran, prek katere tudi pošljemo Lipov list, tisk in pošiljanje Lipe) tečejo naprej. Dve prireditvi smo lahko izvedli, pa tudi z virtualnimi dogodki imamo stroške. Res da dobimo tudi podporo Urada za Slovence po svetu, vendar je ta pogojena z znatnim lastnim prispevkom. Brez prihodka iz članarin, to v prihodnje ne bo mogoče in delovanje združenja na daljši termin ne bo mogoče. Torej še bolj pomemben razlog za plačilo članarine. Vnaprej hvala za razumevanje!

Naše leto 2020

Po tem neprijetnem sporočilu sedaj bolj optimistično nadaljevanje. V začetku leta smo lahko kulturni dan in otroško pustovanje izvedli kot običajno. Zaradi korone po marcu nismo imeli fizičnih srečanj, kar pa je za odbor povzročilo več dela in usklajevanja kot kdaj koli prej! Skupaj smo iskali alternative in vas vseskozi obveščali o dogajanju. Medtem pa smo še naprej prejeli običajne prošnje za sodelovanje. Tako na primer smo pomagali iskati dva prevajalca za gledališki festival

www.springutrecht.nl. Maratonska predstava je bila konec maja seveda odpovedana, mogoče bo v prihodnje vseeno izvedena. Več uspeha je imela Fleur is Winterswijk, ki nas je prosila za pomoč pri njeni diplomski nalogi. V okviru le-te je izdelala turistični paket za potovanje v Slovenijo, ki ga je popestrila s prospekti in drugim gradivom od veleposlaništva in od našega združenja.

Spletna srečanja združenja

Sprva smo še mislili, da bomo korono hitro prestali in da bomo občni zbor in prvenstvo v taroku kot običajno izvedli v Rijswijku. Pa vemo, kako se je to izteklo. Kot ves ostali svet smo morali tudi mi presedlati na splet, kjer je bil prav občni zbor naše prvo virtualno srečanje. Na žalost nimajo še vsi naši člani možnosti vključevati se preko spleta. So se pa lahko vključili člani, ki se zaradi razdalje sicer ne bi udeležili zbora. Tako smo imeli tudi v letu 2020 uspešen občni zbor, na katerem smo po poročilih odbora izmenjali ideje za delo v jubilejnem letu 2021. Ob tej priložnosti smo se morali posloviti od našega predsednika Uroša, smo pa pozdravili Viktorja, ki je nov član odbora.

O teh spremembah in o naših ter drugih s Slovenijo povezanih dogodkih v letu 2020 lahko berete v nadaljevanju. In čeprav nimamo pojma, kako bo v letu 2021, že načrtujemo praznovanje naših treh jubilejev – 30. letnice samostojne Slovenije, 30 let obstoja združenja in kasneje tudi 30. obletnico izhajanja nase Lipe. Srčno upamo, da vas bomo lahko takrat povabili na 'fizične' proslave in srečanja!

Van het bestuur

Beste leden!

Het is niet anders, wij moeten Lipa beginnen met het noemen van corona, in 2020 konden en kunnen wij hier niet omheen. De pandemie heeft de hele wereld lamgelegd, enorm veel materiële schade aangericht en vele slachtoffers geëist. In vergelijking hiermee valt de overlast voor onze vereniging in het niet, wij gaan hierover niet klagen. Temeer omdat wij gelukkig geen berichten hebben over ziekte onder onze leden. En ondanks alles is het ons toch gelukt voor alle geplande evenementen een alternatief te regelen via het internet. Sterker nog – door corona hebben wij jullie nog vaker benaderd met allerlei informatie en hebben wij als bestuur nog meer begrip en ondersteuning van onze leden ervaren. Hartelijk dank hiervoor!

Lidmaatschap en contributie

Wel moeten wij helaas melden dat niet alle leden tot nu toe de contributie voor het jaar 2020 hebben betaald. Misschien hebben jullie dat vergeten? Dan kunt u het alsnog doen, met het overmaken van de 20,00 EUR (voor een individuele lid) of 25,00 EUR (voor gezinnen), op de bankrekeningnummer NL60 INGB 0006 318199 t.n.v. Vereniging Vrienden van Slovenië. Dan bij betaling graag naam lid of hoofdlid in het geval van een gezinslidmaatschap en jaar vermelden.

Wij kunnen ons ook voorstellen dat iemand zou kunnen denken – waarom zou ik betalen, er gebeurt nu toch niets vanwege corona? Dat is maar deels waar. Onze vaste 'bedrijfskosten' (voor de website, via welke wij Lipov list versturen, het drukken en het versturen van Lipa) lopen gewoon door. Ook hebben wij twee evenementen wel gehouden en hebben wij ook kosten moeten maken met de

virtuele evenementen. Wij krijgen weliswaar ook subsidie van het Sloveense ministerie voor de Slovenen in de wereld, maar hier tegenover moeten wij een eigen substantiële bijdrage inbrengen. Zonder de contributiegelden zal dit niet mogelijk zijn en gaat de vereniging het financieel niet redden op de lange termijn. Nog meer reden de contributie wel te betalen. Alvast hartelijk dank hiervoor.

Ons jaar 2020

Na deze sobere boodschap wat meer optimistische berichten. In het begin van het jaar hebben wij onze Cultuurdagviering en Kindercarneval nog gewoon kunnen houden in de beproefde vorm. En hoewel wij na de lockdown geen fysieke evenementen meer hadden, betekende dat voor het bestuur meer werk dan ooit! Er moesten alternatieven gezocht worden, wij moesten vaker onderling overleggen en jullie informeren, terwijl de aanvragen voor informatie en voor de samenwerking maar binnen bleven komen. Zoals bijvoorbeeld voor het zoeken naar twee live-vertalers voor theaterfestival www.springutrecht.nl. De geplande marathonvoorstelling is eind mei uiteraard niet doorgegaan, maar dat kan ooit nog wel gebeuren. Meer succes had Fleur uit Winterswijk. Voor haar afstudeerproject heeft ze een reispakket samengesteld over Slovenië. Om deze te kunnen opleuken, heeft ze ons gevraagd om materiaal over ons land. Samen met de ambassade konden wij haar helpen aan toeristische brochures en kaarten, waarvoor ze ons na haar afstuderen uitgebreid heeft bedankt.

Ontmoeting op internet

Hebben wij in het begin nog goede hoop gehouden dat wij de ALV en taroktoernooi gewoon kunnen verplaatsen en alsnog houden in Rijswijk, bleek dat in mei een ijdele hoop. Zoals de rest van de wereld, hebben wij toen overgeschakeld naar internet waar juist de Algemene ledenvergadering (ALV) onze eerste virtuele ontmoeting werd. Het is jammer dat wij leden hebben die geen mogelijkheid hebben om hieraan mee te kunnen doen. Voordeel was wel dat wij deze keer weer leden konden begroeten die anders vanwege de afstand niet mee zouden kunnen doen. Zo hadden wij uiteindelijk ook in 2020 een heel succesvolle ALV, waarbij na de verslagen over afgelopen jaar de ideeën zijn uitgewisseld voor het naderende lustrumjaar 2021. Wij moesten dan wel afscheid nemen van onze voorzitter Uroš en wij konden Viktor begroeten als het nieuwe bestuurslid.

Hierover, over onze en andere, met Slovenië verbonden evenementen in 2020 kunt u lezen in het vervolg. En hoewel wij werkelijk geen idee hebben hoe de situatie in 2021 zal zijn – wij zijn de vieringen van onze drie aanstaande jubilea, te weten 30 jaar onafhankelijkheid van Slovenië, het 30 jaar bestaan van onze vereniging en 30 jaar uitgifte van onze Lipa alvast aan het plannen. En wij hopen uiteraard dat wij jullie dan gewoon zullen kunnen uitnodigen voor de ‘echte’ vieringen van de Cultuurdag, ALV, piknik enz!

Slovo predsednika

O slovesu našega predsednika Uroša Malnaršiča, ki se po 12 letih življenja na Nizozemskem z družino vrača v Slovenijo, smo poročali v majskem Lipovem listu. Odborniki in drugi člani Združenja smo se mu za njegovo požrtvovalno delo s šopkom zahvalili med Občnim zborom. Pa tudi udeleženci praznovanja slovenskega državnega praznika na spletu so se mu zahvalili in so njegovi družini zaželeli srečno vrnitev v domovino.

Tukaj posredujemo še zahvalo veleposlanice Sanje Štiglic. V imenu Veleposlaništva Republike Slovenije in v svojem osebni imenu se je Urošu zahvalila za odlično sodelovanje med Združenjem prijateljev Slovenije na Nizozemskem, ki ga je vodil od leta 2015, in veleposlaništvom.

V svoji zahvali je izpostavila: "Z Združenjem smo z veseljem vzpostavili tesno sodelovanje in organizirali vrsto dogodkov, saj nas družijo želja, da povežemo vse naše rojake na Nizozemskem ter ohranjamo enotnost in slovensko identiteto. V času korona krize smo še posebej dokazali, da smo si vedno pripravljene medsebojno pomagati. V vseh teh letih pa smo stkali tudi iskrene vezi, brez katerih tovrstno sodelovanje niti ne bi bilo mogoče. K temu si veliko prispeval prav ti s svojo odprtostjo, odkritosrčnostjo, dobro voljo ter profesionalnostjo." Temu se je pridružila tudi celotna ekipa veleposlaništva, ki je Urošu in njegovi družini zaželela veliko sreče, zadovoljstva in uspehov ob vrnitvi v Slovenijo.

Afscheid van onze voorzitter

Over het afscheid van onze voorzitter Uroš Malnaršič, die na 12 jaar verblijf in Nederland met zijn gezin is teruggekeerd naar Slovenië konden jullie lezen in Lipov list van mei. Het bestuur en de andere leden hebben wij hem op de Algemene ledenvergadering met een bos bloemen bedankt voor zijn onvermoeibare werk voor de vereniging. Maar ook de deelnemers van de internetviering spraken hun dankbaarheid uit en wensten hem en zijn gezin een gelukkige terugkeer naar het vaderland.

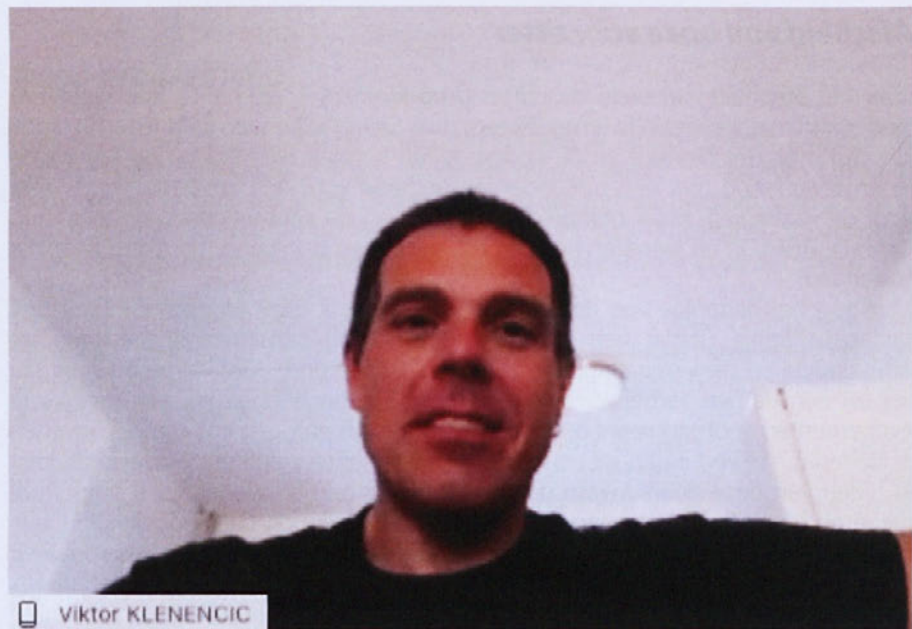
Hier nog het bedankje van de ambassade. Namens deze en namens haar zelf bedankte Sanja Štiglic hem voor de uitstekende samenwerking tussen de ambassade en de vereniging, die hij sinds 2015 leidde." Met de vereniging zijn wij tot een nauwe samenwerking gekomen, samen hebben wij een reeks van evenementen georganiseerd op basis van de gezamenlijke wens om de Slovenen in Nederland te verbinden, de eenheid en de Sloveense identiteit te bewaren. Juist in tijden van deze crisis kwam dat tot uitdrukking in de wederzijdse hulp. In al die jaren hebben wij een band gekregen zonder welke dit niet mogelijk zou zijn. Hierbij heb jij, met je openheid, eerlijkheid, met je goede wil en professionaliteit een belangrijke bijdrage geleverd." Deze mening deelt het hele ambassadeteam, ook zij wensen Uroš en zijn gezin veel geluk, tevredenheid en succes in Slovenië.

Predstavitev novega člana Odbora

2020 je bilo leto sprememb, Covid-19 nam je vsem primazal klofuto. Morali smo se navaditi na socialno razdaljo med ljudmi, kar vpliva na poslovno in zasebno življenje. Tudi v Združenju prijateljev Slovenije je prišlo do sprememb. Predsednik Uros Malnaršič, ki se je preselil nazaj v Slovenijo, je povabil dokaj novega člana Združenja v Odbor. Mene.

Da se vam na kratko predstavim. Ime mi je Viktor Klemenčič, sin slovenskega očeta in nizozemske mame. Stari oče po mamini strani je nekaj časa delal pri Nizozemskem plinovodu in ker je le-ta gradil plinovod po bivši Jugoslaviji, se je ded ob koncu '70 ih let odločil prebiti poletni dopust z družino ob Jadranu. In ker je to davno poletje tudi moj oče dopustoval v istem avtokampu, se je zgodilo kar se je pač moralo zgoditi. Stajerc in ženska iz Gelderlanda sta se zaljubila in se odločila, da skupaj zakorakata v zakonsko življenje. Čez nekaj let se jima je rodil edini otrok. V prvih letih življenja v Sloveniji se je mama pretežno prehranjevala z mlečnimi izdelki, saj ni bila vajena domače štajerske kuhinje. Tako tudi med nosečnostjo. Stara mama, prava domača kuharica, je bila zelo zaskrbljena, kakšen bo ta otrok, saj brez določenega vnosa kalorij se zarodek ne more razvit kot treba in jo je bilo strah, da bo otrok telesno slabo razvit - po domače "vitamin kripl". Zgodilo se je ravno nasprotno. Ob rojstvo sem tehtal slabih 5,5 kilogramov in bil velik 54 centimetrov, kar je za tisti čas zadostovalo za članek v lokalnem časopisu.

 Viktor KLENENCIC

Po očetovi rodu smo bili vedno obrtniki in podjetniki. V 80 ih letih prejšnjega stoletja se je oče ukvarjal pretežno z izdelavo drobnih kovinskih predmetov, preprodajo strojev za njihovo izdelavo in pa z zbiranjem in preprodajo bolj nenavadnih avtomobilov in motornih koles. Leta 1990 je oče ustanovil prvo mešano podjetje v takratni Jugoslaviji, z jugoslovanskim in nizozemskim lastnikom. V tem času sem se sam začel bolj intenzivno ukvarjati z Nizozemsko in njeno kulturo ter z njenim poslovnim življenjem. Kar nekaj počitnic sem preživela tukaj. Po svoji končani izobrazbi ob koncu 90 ih let sem v Sloveniji z naivnim mišljenjem skočil v lastno obrt in kasneje tudi v lastno podjetje. Ker pa je bil vpliv Nizozemskega načina poslovanja in življenja na mojo možgansko skorjo prevelik, žal moj trud ni bil poplačan z uspehom. Ker ne vržem puške v koruzo kar tako, sem pač vztrajal in upal na boljše. Tako pa mi je leta 2016 zdravje na jasen način pokazalo, da je bil ves trud zaman in da je stres verjetno človekov najhujši sovražnik. Po letih neprespanih noči in stresa je želodec rekel, da se mu ne ljubi več. Nekaj obiskov zdravnika in gastroskopija sta pokazali, da bo treba spremeniti način življenja. In tako sem ugriznil v kislno jabolko, spakiral kufer in si konec leta 2016 poiskal službo v mestecu Waalwijk v Noord Brabant.

V začetku sem živel v majhni sobici pri stricu v Nijmegen-u. Postelja je bila tako drobna, da če bi se med spanjem obrnil, bi padel iz nje. Dnevno sem prebil več kot 3 ure v avtu, da sem se vozil v službo. Zato je bilo jeseni 2017 čas, da si poiščem svoj dom. Hvala bogu mi je moja zagnanost v službi omogočila podporo lastnika in uprave podjetja, ki so mi pomagali najti lasten dom v Kaatsheuvel-u, kjer še vedno živim. Zelo hitro sem navezal stike z Slovenci v svoji okolici. Ker

pa v Noord Brabant in tudi v Gelderland, kjer sem prvo leto živel, ne živi veliko Slovencev, sem iskal tudi družbo Nizozemcev. In hitro ugotovil, da so razlike v kulturi, izobrazbi in v splošnem mišljenju zelo velike. Tako sem se trudil z pikniki in igranjem taroka držati Slovensko zastavo pokonci. Vpisal sem se tudi v večerno šolo nizozemščine, ker ima le prednosti, če govoriš jezik tiste države, kjer živiš. V šoli sem bil kot 9. svetovno čudo! Večina učiteljev in učencev se ni nikoli slišala za Slovenijo, kaj šele da bi videli Slovenca v živo! In tako je lepega dne naneslo, da smo v šoli dobili nalogo za ustno predstavitev. Temo predstave smo si lahko sami izbrali. Sošolci in sošolke so izbrali kratke in enostavne predstavitve. Sam sem pripravil obsirno predstavitev našega literarnega junaka Martina Krpana, seveda s domačimi prigrizki, kaplicami domacega vina, slikami literane osnove ter knjigami o Sloveniji. Združenje prijateljev Slovenije je bilo obveščeno o tej predstavitvi in me je povabilo, da jo, tokrat v angleščini, ponovim na proslavi slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja v Rijswijk-u. Reportaža kulturnega praznika je tudi bila objavljena na spletni strani ROC Tilburg, kjer se učim nizozemščine. In tako sem se, dokaj nepričakovano, znašel v odboru Združenja.

Kennismaking met het nieuwe bestuurslid

2020 was een jaar vol veranderingen en COVID-19 heeft ons allemaal een klap gegeven. We moesten wennen aan afstand tussen mensen wat veel invloed heeft, zowel op ons werkleven als op ons privé leven. Ook in de Vereniging Vrienden van Slovenië zijn veranderingen opgetreden. De voorzitter Uroš Malnaršič die naar Slovenië is teruggekeerd, vroeg een nieuw lid van de vereniging om bestuurslid te worden. Mezelf.

Ik wil me in het kort aan u voorstellen. Ik ben Viktor Klemenčič, zoon van een Sloveense vader en Nederlandse moeder. Mijn opa van moederskant heeft een tijd bij een Nederlands gasbedrijf gewerkt en omdat dat bedrijf een gaspijpleiding heeft gebouwd in voormalig Joegoslavië heeft mijn opa eind jaren 70 besloten om zomervakantie met het gezin bij de Adriatische Zee door te brengen. En omdat in die verre zomer ook mijn vader zijn vakantie vierde op dezelfde camping is het gebeurd wat er blijkbaar moest gebeuren. Een man uit de regio Štajerska (Stiermarken in Slovenië) en een vrouw uit Gelderland werden verliefd en besloten te trouwen. Een paar jaar later kregen ze hun enig kind. Tijdens haar eerste jaren in Slovenië at mijn moeder voornamelijk melkproducten omdat ze de keuken van Štajerska nog niet gewend was. Zo ook tijdens haar zwangerschap. Mijn oma die een echte keukenprinses was, maakte zich zorgen over het kind want zonder genoeg calorieën kan de vrucht zich niet behoorlijk ontwikkelen en ze was bang dat het kind lichamelijk onderontwikkeld zou zijn – in de volkstaal »vitamin kripl«. Maar het tegendeel gebeurde. Bij de geboorte woog ik bijna 5,5 kilo en was ik 54 centimeter lang wat in die tijd genoeg was voor een artikel in de lokale krant. In de familie van mijn vader waren er altijd veel ondernemers en zelfstandigen.

In de jaren 80 van de vorige eeuw was mijn vader met name werkzaam in de productie van kleine metalen producten, in de doorverkoop van machines voor metaalindustrie en hij verzamelde en verkocht bijzondere auto's en motoren. In 1990 heeft mijn vader een eerste gemengde bedrijf in voormalig Joegoslavië opgericht, met een Joegoslavische en een Nederlandse eigenaar. In die tijd begon ik me ook zelf intensiever bezig te houden met Nederland, met de Nederlandse cultuur en bedrijfsleven. Ik was vaak op vakantie in Nederland. Na de opleiding heb ik eind jaren 90 in Slovenië vrij naïef de sprong gemaakt naar zelfstandige praktijk en later naar een eigen onderneming. Omdat de invloed van de Nederlandse werkwijze en leefwijze op mijn hersenen te groot was, heeft mijn inspanning helaas niet tot succes geleid. Omdat ik niet zomaar opgeef bleef ik mijn best doen en hopen op betere tijden. Zo heb ik in 2016 een duidelijk signaal van mijn gezondheid gekregen dat de inspanning zich niet zou uitbetalen en dat stress waarschijnlijk de grootste vijand van de mens is. Na een paar jaar slapeloze nachten en spanning zei mijn maag dat hij er geen zin meer had. Een paar bezoeken bij de dokter en een gastroscopie hebben me laten inzien dat ik mijn leefwijze moest veranderen. En zo heb ik door de zure appel heen gebeten, de koffers gepakt en eind 2016 een baan gevonden in het stadje Waalwijk in Noord-Brabant.

In het begin woonde ik in een klein kamertje bij mijn oom in Nijmegen. Het bed was zo klein dat ik eruit zou vallen als ik me in mijn slaap had omgedraaid. Iedere dag zat ik langer dan drie uur in de auto om naar mijn werk te gaan. Daarom was er in de herfst 2017 hoogste tijd om een eigen huis te zoeken. Godzijdank heb ik dankzij mijn enthousiasme op het werk de steun van de eigenaar en directie van

het bedrijf gekregen, ze hebben me geholpen een huis te vinden in Kaatsheuvel waar ik nog altijd woon. Vrijwel meteen heb ik contact gezocht met Slovenen in mijn omgeving. Maar omdat er in Noord-Brabant en ook in Gelderland waar ik het eerste jaar woonde, niet veel Slovenen zijn heb ik ook gezelschap van Nederlanders opgezocht. En ik heb snel ontdekt dat er grote verschillen zijn voor wat betreft cultuur, opleiding en algemene opvattingen. Zo heb ik mijn best gedaan om met barbecues en tarok de Sloveense vlag hoog te houden. Ik ging ook naar de avondschoon om Nederlands te leren omdat er toch veel voordelen zijn als je de taal spreekt van het land waar je leeft. Voor mijn klasgenoten was ik de negende wereldwonder! De meeste docenten en klasgenoten hebben nog nooit van Slovenië gehoord, laat staan dat ze een Sloveen in het echt hadden gezien! En zo hebben we op een dag de opdracht gekregen om een spreekbeurt te houden. Het onderwerp mochten we zelf kiezen. Mijn klasgenoten hebben gekozen voor korte en eenvoudige spreekbeurten. Zelf heb ik een uitgebreide spreekbeurt voorbereid over onze literaire held Martin Krpan, natuurlijk met de erbij behorende hapjes, Sloveense wijn, beelden van deze literaire held en met boeken over Slovenië. In de Vereniging Vrienden van Slovenië hebben ze gehoord van deze spreekbeurt en ik werd uitgenodigd om die in het Engels nog een keer te doen tijdens de viering van de Sloveense Cultuurdag op 8 februari in Rijswijk. Een reportage van die dag was gepubliceerd op de website van ROC Tilburg waar ik Nederlands leer. En zo kwam ik nogal onverwacht in het bestuur van de vereniging terecht.

Praznik slovenske kulture

Za vse, ki smo se šolali v Sloveniji, pomeni 8. februar lep spomin na šolske proslave, na deklamiranje Prešernovih sonetov in drugih umetniškov nastopov, brez katerih si ni mogoče predstavljati Kulturnega dne. Na daljnem Nizozemskem podobne tradicije ni, zato si nase Združenje prizadeva posredovati to tradicijo nizozemskim prijateljem naše domovine, predvsem pa jo predati mlademu rodu. Proslave v kraljevini Nizozemski se iz leta v leto sicer zelo razlikujejo, pripravljamo jih namreč na različnih prizoriščih, za različno občinstvo. Rdeča nit pa ostajajo nastopi učencev slovenskega jezika.

Letošnje praznovanje je bilo prav na praznik, v soboto 8. februarja. V Rijswijku poleg rezidenčnega Haaga, v okolici katerega je največ tukajšnjih Slovencev, je odbor Združenja skupaj z učiteljicama Danico Novosel in Nejo Morato - Štucin pripravil bogat kulturni program, kateremu je sledila zakuska s slovenskimi dobrotami in klept v v vseh treh jezikih, v katerih je bil tudi program: v nizozemščini, uradnem jeziku Združenja, v angleščini in največ seveda v slovenščini.

Po pozdravu predsednika Združenja Uroša Malnaršiča in po Zdravljici je navzoče pozdravila slovenska veleposlanica Sanja Štiglic ter spomnila na pomembne

kulturne obletnice v letošnjem koledarju. Že nestrpno so svojih nastopov čakali učenci slovenščine iz primarne stopnje Evropske šole v Haagu. Pod vodstvom njihove učiteljice Danice so pripravili vrsto govornih, pevskih in glasbenih točk, s katerimi so navdušili občinstvo in si zaslužili gromozanski aplavz.

Vrste učencev Dopolnilnega puka v Haagu je tokrat zastopala Ank Selan, Nizozemka, poročena s Slovencem. V slovenščini je prebrala Prešernovo 'Silo spomina', ki jo je prevedla tudi v nizozemščino.

Levstikovega junaka Krpana in njegovo Kobilico je navzočim živo predstavil Viktor Klemenčič. Po dvorani je med tem krožila Slovencem dobro znana knjiga z ilustracijami Toneta Kralja.

Na spletni strani občine Cerknica pa je najti bolj moderno, 'koroni prirejeno' pobarvanko za otroke:

https://cerknica.si/files/other/news/31/246465FranLevstik_MartinKrpan_BozidarStrmanMiso.pdf

Prireditev smo tudi sklenili z zdravljico – ob kozarcu domačega vina in tradicionalnih dobrot. Le-te je v veliki meri pripravil Viktor, podobno, kot jih je že ob predstavitvi Krpana za svoje sošolce na MBO Tilburg. Vključno z lastoročno tiskanimi slovenskimi zastavicami.

Viering van de Sloveense Cultuurdag

Voor iedereen die in Slovenië naar school is geweest betekent 8 februari een mooie herinnering aan de viering op school, met voordrachten van sonnetten van France Prešeren en andere artistieke optredens, zonder die kan men zich geen Cultuurdag voorstellen. In het verre Nederland kennen ze deze traditie niet, daarom probeert onze Vereniging deze traditie bekend te maken bij Nederlandse vrienden van ons vaderland en vooral ook over te dragen op jonge generatie. Viering van de Cultuurdag in het Koninkrijk der Nederlanden is ieder jaar anders, we organiseren die op verschillende plekken voor verschillende bezoekers. Rode draad blijft echter het optreden van leerlingen van de Sloveense taal.

Dit jaar was de viering op de feestdag zelf, op zaterdag 8 februari. In Rijswijk naast Den Haag, in de regio waar de meeste Slovenen wonen, heeft het bestuur van de Vereniging samen met de docenten Danica Novosel in Neja Morato-Štucin een omvangrijk cultureel programma voorbereid met aansluitend een borrel met Sloveense lekkernijen en praatjes in alle drie talen die ook in het programma gebruikt werden: in het Nederlands, officiële taal van de Vereniging, in het Engels en uiteraard heel vaak in het Sloveens.

Na de begroeting door de voorzitter van de Vereniging Uroš Malnaršič en na het Sloveense volkslied Zdravljica heeft Sloveense ambassadrice Sanja Štiglic alle aanwezigen welkom geheten en belangrijke culturele jubilea in dit jaar

gememoreerd. Leerlingen van het Sloveens in het basisonderwijs van de Europese School in Den Haag hebben ondertussen al ongeduldig gewacht op hun optredens. Onder leiding van hun docente Danica hebben ze veel optredens met gedichten, zang en muziek voorbereid die door het publiek enthousiast en met een daverend applaus zijn ontvangen.

De leerlingen van de aanvullende lessen in Den Haag werden dit jaar vertegenwoordigd door Ank Selan, een Nederlandse die met een Sloveen getrouwd is. Ze heeft het gedicht Sila spomina voorgelezen in het Sloveens en in de Nederlandse vertaling die ze zelf heeft gemaakt. Viktor Klemenčič heeft aan het publiek de literaire held Martin Krpan met zijn Kobilica van de auteur Fran Levstik voorgesteld. Iedereen in de zaal kon ondertussen een kijkje nemen in het voor Slovenen bekende boek met illustraties van Tone Kralj. Op de website van de gemeente Cerknica is echter een modern aan corona aangepast kleurboek voor kinderen te vinden: https://cerknica.si/files/other/news/31/246465FranLevstik_MartinKrpan_BozidarStrmanMiso.pdf

De viering hebben we beëindigd met een toast – met een glas van Sloveense wijn en met traditionele hapjes. Deze zijn grotendeels door Viktor voorbereid zoals hij dat ook heeft gedaan voor zijn klasgenoten bij de spreekbeurt over Krpan op MBO Tilburg. Inclusief eigenhadig gedrukte Sloveense vlaggetjes.

SILA SPOMINA

Drug ti je v skrbno nastavljene mreže
nestanovitno zasačil srce;
vender na mene še nekaj te veže,
kaj de je, komej med nama se ve.
Marsikdej se govorica ti zmeša,
ko me zagledaš med drugmi ljudmi,
marsikdej tvoje oko me pogreša,
išeš okoli me s plašnim' očmi.

Večkrat, ko utrudena praznega hrupa,
v misli zamaknjena sama sediš,
vsili v spomin se ti pevec brez upa,
stari čas skorej nazaj si želiš.
Marsikdej, ko ti tvoj ljubi zapoje,
sreče v ljubezni se baha vesel,
v srcu te zbadajo pesmice moje,
ki jih od njene nesreče sem pel.
Sama sodila si préd me nemilo,
sama me zmeram še sodiš ojstró;
pravijo vender, de slabo plačilo,
kdor me pri tebi zatoži, dobó.

Trdna med nama vzdiguje se stena
'z brezna globôc'ga do strmih nebes;
vender ne vdruža želj skrivnih plamena,
de bi ne mogel on švigniti čez.

Ne pozabíti jih, so te prosili
drugi, ne moje prevzetno srce;
v mislih ti niso, al mene posili
pomnila boš ti do zadnjega dne.

France Prešeren

DE KRACHT VAN HERINNERING

De ander heeft jouw onbestendig hart
zorgvuldig in zijn netten gevangen;
echter, naar mij, is nog iets wat je bindt,
wat dat is, tussen ons, we weten het amper.

Vaak raakt je spraak in verwarring,
als je me ziet tussen andere mensen,
vaak mist jouw oog mij,
zoekt, om me heen, met schuchtere ogen.

Meermaals, als je vermoeid van het lege geluid,
in gedachten verzonken, alleen zit,
dringt in je herinnering, de zanger zonder hoop,
oude tijden, je wenst ze bijna terug.

Vaak, als je geliefde jou bezingt,
blij opschept over het geluk in de liefde,
steken mijn liedjes jou in het hart,
die ik over haar ongeluk (in de liefde) heb
gezongen.

Zelf, heb je me voorheen genadeloos
veroordeeld,
nog steeds veroordeel je mij scherp,
ze zeggen echter dat, wie mij bij jou aanklaagt,
een slechte beloning krijgt.

Hard tussen ons, verheft zich een muur,
uit het diepste der diepte tot de steile hemel,
echter, het houdt de wens van geheime
vlammen niet tegen,
zodat hij niet over zal kunnen overslaan.

Vergeet hen niet, hebben anderen je gevraagd,
niet mijn trotse hart,
in gedachten, bij jou, zijn ze niet, maar mij zal je
met
kracht herinneren, tot de laatste dag.

Prevod: Ank Selan

Kurent v Rijswijku

Kurenta kot preganjalca zime po štajerskih poljih in gričih poznajo najmanj nekaj sto let, na Ptuju so med pustom praznovali že 60-letnico Kurentovanja, kurentove maske po svetu popestrijo marsikatero športno prireditev, kjer slovenski sportniki zastopajo naše barve. Naši člani pa veste, da tudi na Nizozemskem postaja že tradicija pustovanje s kurentom.

Začelo se je z odkupom kurentove maske, ki jo je po vseh znanih pravilih za svojo diplomsko nalogo sešila nizozemska študentka etnografije. Potem jo je ponudila v odkup Združenju prijateljev Slovenije na Nizozemskem, ki tega kurenta uporablja pri predstavitvah Slovenije. Jasno pa tudi - ni pustovanja brez kurenta!

Naše pustne šeme so letos zimo preganjale v nedeljo, 8. marca. V Kulturnem centru Don Bosco v Rijswijku so se zbrale od blizu in daleč, celo iz Nemčije so se nam pridružili dve slovenski družini. Okoli 20 otrok je z voditeljico Špelo Božnar rajalo, se zabavalo in se mastilo s krofi in slovenskimi piškoti.

Medtem se je eden od očkov v sosednjem prostoru preoblečil v kurenta. Tokrat je ta dolžnost doletela Nilsa Boogaardsa, ki navdušeno opisuje svoje prvo kurentovanje:

"Odbor Združenja me je povabil, da prevzamem vlogo kurenta na našem otroškem

pustovanju. Za mene je bila to velika čast, pa tudi odgovornost – kot Nizozemec nisem se nikoli doživel pravega kurenta. Zato sem si na YouTubu ogledal vrsto posnetkov kurentov v akciji. Potem je bilo že oblačenje opreme doživetje zase, saj je v težki maski zelo vroče. Po moje smo imeli lepo praznovanje in upam, da je bilo tudi otrokom všeč. Mislim, da so se me nekateri majhni otroci bali, ampak tudi to sodi zraven!"

In res - večji otroci so se kurenta že veselili, ta mali se najprej niso mogli odločiti, če jim je všeč ali naj se ga bojijo. Ko pa je ponehal hrup ogromnih zvoncev, so si ga upali celo malo pobožati in se slikati z ogromno masko. Poslej vedo, kdo je kurent in kaj je njegova naloga. In bodo znali to razložiti tujcem, ki pa

so praviloma tako ali tako zelo navdušeni nad vsakim nastopom našega kurenta!

Kurent in Rijswijk

Kurent staat al minstens een paar honderd jaar bekend als een winterverjager in de velden en heuvels van Štajerska. In Ptuj werd tijdens het carnaval dit jaar al het zestigste jubileum van de traditie van kurentovanje gevierd. Kurentmaskers worden wereldwijd gebruikt om menig sportevenement op te vrolijken, waar Sloveense sporters aan deelnemen. De leden van onze vereniging weten te vertellen dat het carnaval met kurent ook in Nederland een traditie aan het worden is.

Het begon met de aanschaf van het kurentmasker dat volgens alle bekende regels door een Nederlandse etnografiestudente voor haar proefschrift werd genaaid/gemaakt. Ze bood het namelijk te koop aan de Vereniging van Vrienden van Slovenië in Nederland, die deze kurent sindsdien voor presentaties van Slovenië gebruikt. Bovendien staat het buiten kijf: geen carnaval zonder kurent!

Dit jaar jaagden onze carnavalsmaskers de winter weg op zondag 8 maart jl. In het

Don Bosco Cultureel Centrum in Rijswijk kwamen ze van heinde en verre bijeen, zelfs twee Sloveense families uit Duitsland sloten zich aan. Ongeveer twintig kinderen, geleid door Špela Božnar, dansten, hadden lol en smulden van donuts en Sloveense koekjes.

Ondertussen kleepte één van de vaders zich in de kamer ernaast om tot kurent. Dit keer nam Nils Boogaards deze taak op zich op. Zo omschrijft hij enthousiast zijn eerste kurent-zijn (kurentovanje):

“Het bestuur heeft me gevraagd om de rol van kurent tijdens het kindercarnaval op te nemen. Dit was voor mij een grote eer, maar ook een grote verantwoordelijkheid; als Nederlander heb ik nog nooit een echte kurent meegemaakt. Dus keek ik ter voorbereiding naar een reeks beelden van de kurent in actie op YouTube. Het aankleden van de uitrusting was al een belevenis op zich, want het is erg heet in dat zware masker. Ik denk dat we een leuk feest hadden en ik hoop dat de kinderen het ook leuk vonden. Ik denk dat sommige kleine kinderen bang voor me waren, maar dat hoort er ook bij!”

En zo was het inderdaad: de oudere kinderen keken al uit naar de kurent, terwijl de kleintjes niet konden beslissen of zij hem leuk vonden of zij er bang voor moesten zijn. Maar toen het geluid van de enorme klokken stopte, durfden ze hem zelfs eventjes te strelen en met het enorme masker in de foto te staan. Zo weten ze wie de kurent is en wat zijn taak is en zullen ze dit kunnen uitleggen aan buitenlanders, die in de regel sowieso erg enthousiast zijn over het optreden van onze kurent!

Praznovanje Dneva državnosti na spletu

Ja, korona nam je zagodla tudi za piknik. Čeprav se je situacija konec junija ze malo sproscala, zal ni bilo misliti na kako mnozicno druzenje. Tako smo tudi praznovanje Dneva državnosti 'preselili' na splet. Pozitivno pri tem pa se je izkazalo dejstvo, da smo ga tokrat lahko pripravili na sam praznik – cetrtek 25. junija.

Z pozitivnimi izkušnjami z Občnega zbora je tudi spletno praznovanje potekalo brez tehničnih težav. Na povezavo, ki smo jo delili tudi z drugimi Slovenci in prijatelji Slovenije na Nizozemskem, se je javilo lepo število posameznikov in družin - večina od doma, nekdo celo iz vlaka. Čestitko in pozdrave nam je poslala tudi slovenska veleposlanica Sanja Štiglic. Skupaj smo zapeli slovensko himno in nazdravili domovini. Potem smo si povedali, kako se imamo in kako premagujemo izzive teh čudnih časov. Prevladal je optimizem, da bodo omejitve kmalu odpravljene in da nam bo ta preizkušnja prinesla nekaj dobrih izkušenj za prihodnost. Veliko je bilo govora o karanteni, ki je v tem času še čaka naše nizozemske družinske člane in prijatelje v Sloveniji. Največ pozornosti pa je vzbudila optimistična zgodba našega predsednika Uroša Malnaršiča, ki se s svojo mlado družino v teh dneh vrača v domovino. Velika izguba za Združenje, dobra novica za Slovenijo - mladi

vidijo perspektivo in se kljub dobrim pogojem v tujini odločajo za nov začetek v domovini.

Po kovanju novih načrtov smo se v dobrem vzdušju poslovili z obljubo, da se kmalu spet res srečamo. Upali smo, da že septembra, ko so bili na programu Embassy festival v Haagu, slovenska maša v Rijswijku in Prvenstvo v taroku. Pa vemo oziramo beremo v nadaljevanju, kako se je to izteklo.

Feest op internet

Ja, de corona heeft ook onze jaarlijkse piknik verpest. Hoewel de situatie eind juni al een beetje verbeterd was, was het helaas nog niet te denken aan een zo grote bijeenkomst. Daarom is ons feest verplaatst naar internet. Wat dan goed uitkwam qua datum – wij konden deze keer samen prosten precies op de datum van de Sloveense nationale feestdag – op donderdag 25 juni jl.

Met de positieve ervaringen van de Algemene ledenvergadering konden wij ook deze feestelijke bijeenkomst uitvoeren zonder technische problemen. Op de link,

die wij ook gedeeld hadden met andere Slovenen en vrienden van Slovenië heeft een mooi aantal gezinnen en individuele personen ingelogd. De meeste van thuis, een aantal van onderweg, iemand zelfs uit de trein. Felicitaties en groeten kregen wij ook van de Sloveense ambassadrice Sanja Štiglic.

Eerst hebben wij samen het Sloveense volkslied gezongen en geproost op het jarige vaderland. Hierna hebben wij elkaar verteld hoe het ons vergaat en hoe wij de uitdagingen van deze wonderlijke tijd meesteren. Hierbij overheerste optimisme en de hoop dat de beperkingen gauw opgegeven zouden kunnen worden. En dat ons deze ervaringen iets goeds zullen brengen in de toekomst. Er werd veel gesproken over de quarantaine, die op dat moment in Slovenië nog verplicht was voor onze Nederlandse familieleden en vrienden. Maar de meeste aandacht kreeg het optimistisch verhaal van onze voorzitter

Uroš over zijn terugkeer naar Slovenië. Een groot verlies voor onze vereniging, goed nieuws voor Slovenië – de jongeren zien perspectief en kiezen ondanks betere materiele omstandigheden in het buitenland voor een nieuwe start in het vaderland.

Na het smeden van de nieuwe plannen hebben wij van elkaar afscheid genomen met de belofte dat wij elkaar gauw weer zien. Wij hebben gehoopt al in september, dan stonden op het programma het Embassy festival, de Sloveense mis in Rijswijk en ons taroktoernooi. Maar wij weten allemaal en kunnen verder lezen in deze Lipa hoe dat is afgelopen.

Veleposlaništvo ob svetovnem dnevu čebel

Svetovni dan čebel je veleposlaništvo v Haagu na Facebooku objavilo zmagovalna likovna dela nagradnega likovnega natečaja za otroke in mladostnike "Bee engaged" / "Angažiraj se za čebele". Vsa ostala prečudovita dela krasijo prostore veleposlaništva v Haagu.

V kategoriji do 6 let je tričlanska komisija veleposlaništva izbrala in nagradila likovno delo Ive, v kategoriji od 7 do 12 let pa likovno delo Elize. Nagrajenkama še enkrat iskrene čestitke. Vsem otrokom pa najlepša hvala za sodelovanje in za čudovita (čebelastična!) likovna dela.

Wereld Bijendag

De Verenigde Naties hebben 20 mei uitgeroepen tot 'Wereld Bijendag'. Hiermee wil zij de bewustwording vergroten van het belang van de bijdrage van bijen aan

duurzame ontwikkelingen en de bedreigingen waarmee zij worden geconfronteerd. In Slovenië is veel aandacht voor de bijen. Dit jaar werden de kinderen en jongeren uitgenodigd om een tekening te maken in het kader van "Bee engaged" / "Angažiraj se za čebele". De Sloveense ambassade heeft op facebook de foto's hiervan geplaatst. De mooie werken zijn opgehangen in de ruimtes van de ambassade in Den Haag.

Er werden ook prijzen uitgereikt. In de categorie tot 6 jaar heeft de jury van de ambassade een prijs toegekend aan Iva en in de categorie tussen 7 en 12 jaar aan Eliza. Aan beide felicitaties ook van deze plek. En hartelijk dank aan alle deelnemers voor hun prachtige 'bijprachtige' knutselwerken.

Slovenske 'šole' na Nizozemskem

Na Evropskih šolah v Haagu in Bergnu poteka pouk slovenščine kot materne jezika. Za druge otroke in odrasle, ki se želijo učiti slovenskega jezika, je v Haagu že vrsto let dodatni pouk slovenščine. Na naših kulturnih proslavah jih imamo priložnost spoznati in slišati, kaj so se že naučili. Tukaj pa predstavljamo njihovo delo v letu 2020, na katerega je tudi malo vplivala korona. V lepem spominu nam ostaja njihov prisrčen nastop na naši kulturni proslavi, upamo, da jih spet srečamo, vidimo in slišimo na kulturni proslavi v februarju 2021!

Evropska šola v Haagu – primarna stopnja

Učiteljica Danica Novosel ima na Evropski šoli v Haagu 12 učencev – šest na

predšolski in šest na primarni stopnji. Tako sporoča: "Zelo sem vesela, da smo dobili novo učilnico za pouk slovenščine. Je prostorna, svetla, opremljena z računalnikom, s telefonom in s sodobno e-tablo. Več prostora bo posebej dobrodošlo v predšolski skupini, saj je letos v njej kar šest učencev. Po nekajmesečnem delu na daljavo pouk spet v celoti poteka v razredu, po ustaljenem urniku. Seveda pa ob upoštevanju varnostnih navodil za preprečevanje okužbe s koronavirusom (večkratno temeljito umivanje rok, razkuževanje površin, upoštevanje medsebojne razdalje 1,5 metra ...)."

Tukaj pa še 'anonimke' njenih učencev:

»Pri slovenščini mi je všeč, ko ustvarjamo in rišemo. Ni mi všeč, ko pišemo in delamo v učbenike. Želim si, da bi več delali (interaktivne vaje) na (pametno) tablo.«

»Pri slovenščini mi je všeč, da je učiteljica prijazna in dobro razlaga in da je snov lahka. Vaje za sklone so zabavne. Všeč mi je, da za praznike kaj izdelujemo in kadar uporabljamo pametno tablo, ni pa mi všeč, če preveč pišemo. Ker sem pri pouku sam, mi je večkrat dolgčas.«

»Pouk slovenščine mi je všeč, ker se veliko učimo in ker imam rada Danico in imam rada svoj materni jezik. Všeč mi je vse, kar se učimo. A bolje bi bilo, če bi lahko ostali dlje pri tem pouku.«

»Najslabši del je, ker so pri pouku same punce. Dobro pa je, ker zelo hitro mine in je samo 45 minut. Slabo je, ker veliko delamo in imamo domačo nalogo.«

»Pri pouku mi je všeč, ker se veliko naučim in ker mi je zabavno in ker se učim o živalih.«

»Pri pouku mi je všeč, ko kaj barvamo, ni pa mi všeč, ko pišemo. Želim si, da bi imeli pouk vsi (razredi) skupaj.«

»Rad se igram v šoli s prijatelji. Všeč mi je, ko barvamo ali izdelujemo Rdeče kapice ali čarovnice.«

»Slovenščina mi je všeč, ker se zabavamo in delamo stvari.«

»Všeč so mi knjige, ježki in princeske.«

»Všeč mi je, da se zunaj igram, pogovarjam s prijatelji, rad jem kosilo v šoli.«

Evropska šola – sekundarna stopnja

Na sekundarni stopnji v Haagu in na Evropski šoli v Bergnu poučuje Katja Sečen. Na našo prošnjo nam je prijazno posredovala 'koronske' izkušnje njenih učencev:

Zoja, S1 Evropske šole Haag: "Ko se je marca po Nizozemski urno širila korona, je občina razglasila, da bodo zaradi preveč okužb zaprli šole. Jaz sem bila že teden dni doma, ker je bil moj ati v stiku z okuženo osebo. Nismo bili presenečeni, ker so se številke hitro višale in so bile vse bolnice polne. Ko smo se začeli učiti od doma, smo imeli enkrat na teden Zoom pogovor z razredničarko ter neskončno dela in nalog. Ko smo se končno navadili na tak sistem, so se majske počitnice začele in šola končala. Ko smo ponovno začeli s šolo, se je šolski sistem spet zamenjal! Tokrat smo v šolo hodili 2 dni na teden in preostalo delali od doma. Imeli smo tudi nadomestnega učitelja, ki ni skoraj ničesar vedel. Nisem hodila v šolo ob enakih

in učiteljic. Ko je bilo konec pouka, smo se z učiteljico morali rokovati s komolci.«

Julija, S5E Evropske šole Bergen: "Na Nizozemskem se je karantena začela 13. marca 2020. Od takrat se je začel pouk na daljavo. Na začetku je bilo zanimivo, ker smo si sami morali načrtovati dan in nam učitelji niso dajali preveč naloge. Ampak sčasoma so nam učitelji začeli dajati izredno veliko naloge, dvakrat toliko, kolikor smo bili zmožni. Skoraj pri vseh predmetih je je bilo preveč, ampak pri maternem jeziku sva jo imela ravno prav. Ni bilo preveč in ni bilo premalo. Pri slovenščini smo imeli veliko videokonferenc, ker je tako bilo lažje za vse, saj če smo imeli kaj vprašanj, smo jih lahko vprašali. Vsakič, ko smo imeli pouk slovenščine, je bila učiteljica prisotna in smo se učili. Pri slovenščini sva samo dva učenca. Med poukom sem bila edina, ki sem bila vključena, in to mi ni bilo preveč všeč, saj moramo vsi biti vključeni med poukom. Kdaj pa kdaj je komu internet delal malo težav, ampak to ni ustavilo našega pouka slovenščine. Junija smo spet začeli s poukom v živo, ampak je bila šola razdeljena v tri skupine, vsaka skupina je hodila v šolo na drug dan. S sošolcem nisva bila v isti skupini, kar pomeni, da nisva imela slovenščine istočasno. Ampak je naša učiteljica rešila problem. Medtem ko je bil eden pri pouku, je drugi bil na videokonferenci, torej smo bili vsi skupaj, nekateri od doma in nekateri iz učilnice. To se je nadaljevalo do konca šolskega leta. Takrat sem ugotovila, da ko si med sošolci v razredu, je stokrat boljše kot pa biti sam doma pred računalnikom. Mene osebno je karantena naučila nečesa novega, kot na primer, kako uporabljati računalnik še bolje, kot sem ga doslej."

Tristan, P5 Evropske šole Bergen: "Januarja v začetku tega leta se je korona pojavila na Kitajskem in je prvo napadala Kitajsko. Kitajci so mislili, da ni bilo nič, torej so dovolili, da se za novo leto potuje. Konec februarjskih počitnic je virus prišel v Italijo in druge države v Evropi. Novica o korona virusu je krožila po celi Evropi. V šoli so učitelji že začeli paziti na učence in poskušali smo biti čim bolj varni. Ampak vseeno so se eni okužili, razen nas, in so zaprli šole po celi Nizozemski. Rekli so, da bomo do velike noči odprti in sem se veselil, ampak vseeno so se eni okužili in smo šole zaprli. Lažnivci!

Pouk na daljavo je bil tečen. Preveč naloge je bilo. Nisem imel časa se igrati ali kaj takega. Slovenščina mi je bila v redu. Ni bilo preveč naloge. Super mi je šlo, ampak ni bilo enako kot v šoli. Zelo tiho je bilo. Probala sva napisati daljšo zgodbo, ampak je nisva končala. Doma je bilo vse enako, razen da smo bili vsako sekundo vsi doma. No, vsaj lovili smo se s prijatelji na kolesih, torej nisem bil vseskozi noter. Medtem ko se je ati vozil iz Slovenije, mi je rekel, da ima nekaj za mene in sestro. No, veš, kaj? Sestrična je bila! Presenečenje! Čudno je bilo, ko smo prišli nazaj v šolo. Dolgo nisem videl šole in dolgo nisem videl prijateljev. Vsaj nekaterih. Nismo imeli dolgo časa, da se pogovarjamo, ker so bile že takoj počitnice. Novo šolsko leto! Nič razlike. Korona je še kar tu. Novi učitelj ne mara domačih nalog, ampak jih še vedno moramo imeti. S slovenščino je vse enako. No, razen to, da nismo doma. No, zakaj smo to sploh začeli pisati? V redu je bilo, medtem ko smo bili doma."

Dopolnilni pouk slovenščine v Haagu

Tako pa učiteljica Neja Morato Štucin poroča o njihovem doživljanju pouka v času korone: "Ah tale virus, tako majhna stvar, ki je posegla v naša življenja in povzročila tako velike spremembe v našem vsakdanu. Toda naš Dopolnilni pouk slovenščine v Haagu kljubuje tudi koroni. V marcu, ko so se zaprla vrata večine izobraževalnih ustanov, je svoja vrata zaprl tudi Couvehuis, četrtni center, kjer gostuje dopolnilni pouk slovenščine. Naše tedensko druženje smo kar takoj preselili na splet, kjer smo v Googlovi učilnici v kombinaciji z Zoom učenjem nadaljevali naše druženje. Seveda pa virtualno druženje ni tako prijetno, kot če se lahko srečamo in si pogledamo v oči. Prav za konec šolskega leta nam je vendarle uspelo, da smo se spet videli tudi v živo in si zaželeli prijetne poletne počitnice.

Po poletnem premoru se je dopolnilni pouk spet pričel v Couveehuisu. Kljub nekaterim omejitvam, kot je nošenje mask na hodniku preden vstopimo v učilnico in rednemu razkuževanju miz ter prezračevanju, pouk poteka precej podobno, kot je v predkoronskih časih. V letošnjem letu imamo okoli 9 odraslih udeležencev, nekateri izmed njih se pouka v živo zaradi zdravstvenih razlogov ne udeležujejo, vendar smo dogovorjeni, da takrat, ko je epidemiološka slika v Haagu nekoliko slabša, naše druženje kratkoročno preselimo na splet, kjer se lahko srečamo prav vsi. V otroški skupini imamo v letošnjem šolskem letu vpisanih 11 otrok. Najmlajši del skupine letos sestavljajo 4 in 5-letniki, ki uživajo v igrinah, pesmicah in zgodbicah, ki jih slišijo na dopolnilnem pouku. Na lep jesenski dan smo se tudi odpravili na sprehod v naravo, kjer smo uprizorili pravcati jesenski lov na zaklad. Pouk obiskujejo tudi štirje starejši otroci, ki se radi igrajo komunikacijske igre in seveda tudi bolj resno učijo."

Sloveense 'scholen' in Nederland

Op de Europese scholen in Den Haag en Bergen is Sloveens regulier vak voor de Sloveense kinderen. Voor alle anderen – kinderen en volwassenen - die de Sloveense taal willen leren is in Den Haag al enkele jaren extra les van het Sloveens. Op onze viering van de Cultuurdag hebben we de gelegenheid om te zien en horen wat men al zo geleerd heeft. In dit artikel willen we echter hun werk voorstellen, het werk dat dit jaar tevens door coronavirus werd beïnvloed. Een mooie herinnering blijft hun lieflijk optreden op de viering van de Cultuurdag en we hopen dat we leerlingen van het Sloveens weer gaan ontmoeten, zien en horen op de Cultuurdag in februari 2021!

Europese school in Den Haag – onderbouw

De lerares Danica Novosel heeft op de Europese school in Den Haag 12 leerlingen – zes in de voorschoolse fase en zes op de basisschool onderbouw. Ze vertelt: "Ik ben heel blij dat we een nieuwe ruimte voor Sloveense les hebben gekregen. Deze is groot, licht, we hebben een computer, telefoon en een modern digitaal schoolbord. Een grotere ruimte vind ik met name fijn voor de voorschoolse groep waarin dit jaar zelfs zes kinderen zitten. Na enkele maanden van het onderwijs op afstand vinden nu weer alle lessen in de klas plaats, volgens het normale schema. Uiteraard respecteren we alle veiligheidsmaatregelen om besmetting met coronavirus te voorkomen (vaker grondig handen wassen, ontsmetten van alle plekken, afstand van 1,5 meter houden ...)"

Hier nog een paar anonieme citaten van haar leerlingen:

»Ik houd ervan dat we bij het Sloveens iets creëren en tekenen. Ik houd er niet van dat we schrijven en met het leerboek werken. Ik wil graag meer (interactieve oefeningen) doen op het (digitale) bord.«

»Bij het Sloveens houd ik ervan dat onze lerares vriendelijk is en alles goed uitlegt, zodat het leren makkelijk is. Oefeningen voor naamvallen zijn grappig. Ik houd ervan dat we voor de feestdagen iets maken en wanneer we het digitale schoolbord gebruiken, ik houd er echter niet van als we te veel schrijven. Omdat ik bij de les alleen ben verveel ik me vaker.«

»De les van het Sloveens vind ik fijn omdat we veel leren en omdat ik Danica leuk vind en ik houd van mijn moedertaal. Ik houd van alles wat we leren. Maar het zou beter zijn als we langer bij deze les mochten blijven.«

»Het slechtste is dat er bij de Sloveense les alleen maar meisjes zijn. Wat ik goed vind is dat de les snel voorbij gaat en alleen 45 minuten duurt. Ik vind het slecht dat we veel doen en huiswerk krijgen.«

»Bij de Sloveense les vind ik het fijn omdat ik veel leer en ik vind het gezellig en ik leer over dieren.«

»Bij de Sloveense les houd ik ervan dat we kleuren en ik houd niet van het schrijven. Ik zou willen dat we bij de les allemaal samen zouden zijn (alle klassen).«

»Ik speel graag samen met vrienden op school. Ik houd ervan als we kleuren en een Roodkapje of een heks maken.«

»Ik houd van de Sloveense les omdat het gezellig is en we dingen maken.«

»Ik houd van boeken, egeltjes en prinsesjes.«

»Ik houd ervan dat ik buiten speel en dat ik klets met mijn vrienden en ik heb graag lunch op school.«

Europese school – bovenbouw

Op de bovenbouw in Den Haag en op de Europese school in Bergen wordt les gegeven door Katja Sečen. Op ons verzoek heeft ze ons vriendelijk wat corona-ervaringen van haar leerlingen gestuurd:

Zoja, S1 van de Europese school Den Haag: »Toen zich in maart in Nederland corona heel snel aan het verspreiden was, heeft de gemeente bekendgemaakt dat scholen dicht gingen vanwege te veel besmettingen. Ik was toen al een week thuis omdat mijn vader in contact was met een besmette persoon. We waren niet verrast toen de cijfers snel stegen en alle ziekenhuizen vol waren. Toen we thuisonderwijs kregen hadden we een keer per week via Zoom een gesprek met de lerares die verantwoordelijk was voor onze klas en daarnaast hadden we eindeloos veel oefeningen en huiswerk te doen. Toen we eindelijk gewend waren aan dit systeem was het begin van de meivakantie en was er geen les meer.

Toen we opnieuw naar school moesten was het systeem weer veranderd! We gingen twee dagen per week naar school en de rest deden we thuis. We hadden een vervanger als leraar en hij wist bijna niets. Ik ging niet naar school op dezelfde dagen als de meeste van mijn vrienden en ik verveelde me enorm. Sloveense les werd gegeven via Zoom, maar we hebben niet veel gedaan omdat we slechts een uur tijd hadden en heel veel zaken om te doen. We hebben veel met elkaar gesproken en heel weinig geschreven en gedaan. Omdat we zo veel ander huiswerk hadden, vond ik Sloveens niet zo belangrijk.

Toen ik samen met Vid Sloveens in de middelbare school ging volgen vond ik het wel jammer dat ik niet meer had geoefend. Ik was alle naamvallen vergeten en alle soorten van bijvoeglijke en zelfstandige naamwoorden. Gelukkig heb ik alles redelijk snel opnieuw geleerd en nu leren we nieuwe dingen.«

Vid, S1 van de Europese school Den Haag: »Het begon eind februari toen de coronavirus zich begon te verspreiden. Eerst zagen we corona in China. Mensen in China dachten dat dit virus niet gevaarlijk was en daarom hebben ze vluchten naar andere landen niet gestopt. In Europa is het virus eerst in Italië begonnen. Italië heeft de vluchten naar andere landen enkele weken lang door laten gaan omdat ze niet wisten dat corona in Italië was. Gelukkig waren er in Nederland niet veel mensen met het coronavirus. Scholen in Nederland gingen dicht.

We hadden onderwijs op afstand. Dus hebben we ingebeld via Zoom. Zoja en ik hadden veel huiswerk, behalve bij de Sloveense les. Voor het Sloveens kregen we alleen ongeveer 2 tot 4 pagina's huiswerk. Bij het Sloveens hebben we oefeningen in het notitieboekje gemaakt. Soms heeft onze lerares Danica gelezen uit het leesboek. Veel tijd hebben we weinig gedaan, alleen met elkaar gesproken.

Enige tijd moesten we de hele dag thuis blijven. Enkele weken later konden we

in deze coronatijd terug naar school. Op school mochten we niet veel dingen aanraken. We moesten 1,5 meter afstand houden tot leraren. Aan het einde van de les hebben we aan de lerares een elleboog gegeven in plaats van een hand.«

Julija, S5E van de Europese school Bergen: »In Nederland begon de quarantaine op 13 maart 2020. Vanaf die dag begon het onderwijs op afstand. In het begin was het nog interessant omdat we zelf de dag moesten indelen en leraren ons niet al te veel huiswerk hebben gegeven. Maar mettertijd begonnen leraren ons heel veel huiswerk te geven, twee keer zo veel als we aan konden. Bijna bij alle vakken was het te veel, maar bij de moedertaal was het net oké. Het was niet te veel en niet te weinig.

Bij de Sloveense les hadden we veel videocalls omdat het zo makkelijker was voor iedereen, want we konden vragen stellen wanneer we die hadden. Iedere keer bij

de Sloveense les was de lerares aanwezig en gingen we aan de slag met leren. Bij het Sloveens zijn er maar twee leerlingen. Tijdens de les was ik de enige die aanwezig was in de videocall en dat vond ik vervelend omdat we allen bij de les aangesloten moesten blijven. Soms waren er problemen met internet, maar dat heeft onze Sloveense les niet doen stoppen.

In juni begonnen we met het onderwijs op school, maar de school was onderverdeeld in drie groepen, iedere groep ging naar school op een andere dag. Met mijn klasgenoot waren we niet in dezelfde groep, wat betekent dat we niet meer tegelijkertijd Sloveense les hadden. Maar onze lerares heeft dit probleem opgelost. Wanneer er een bij de les was was de ander aanwezig via videocall, dus waren we allen samen, een thuis en de andere in de klas. Zo ging het door tot het einde van het schooljaar.

Toen heb ik ontdekt dat het honderd keer beter is als je in de klas bent met klasgenoten dan alleen thuis bij computer. Persoonlijk heb ik vanwege quarantaine ook iets nieuws geleerd, zoals hoe de computer nog beter te gebruiken dan ik tot nu toe gedaan heb. «

Tristan, P5 van de Europese school Bergen: "In januari aan het begin van het jaar was corona tevoorschijn gekomen in China en het virus sloeg toe in China. De Chinezen dachten dat het niet erg was en hebben voor het nieuwjaarsfeest reizen toegestaan. Aan het einde van februarivakantie kwam het virus naar Italië en andere landen in Europa. Het nieuws over het coronavirus verspreidde zich door heel Europa. Op school begonnen de leraren beter te letten op hun leerlingen en we hebben geprobeerd zo veilig mogelijk te zijn. Maar desondanks werden sommigen besmet en gingen scholen in heel Nederland dicht. Ze hebben eerst gezegd dat we tot Pasen open zouden blijven en daar was ik blij om, maar er waren te veel besmettingen daarom ging ook onze school dicht. Leugenaars!

Het onderwijs op afstand was vervelend. We hadden te veel huiswerk. Ik had geen tijd om te spelen of iets dergelijks. De Sloveense les was oké. Er was niet te veel huiswerk. Het ging me goed af, maar het was niet hetzelfde als op school. Het was heel stil. We hebben geprobeerd een langer verhaal te schrijven, maar we hebben het niet afgemaakt.

Thuis was alles hetzelfde, behalve dat we iedere seconde met z'n allen thuis waren. Nou ja, ik ging wel met vrienden fietsen buiten, dus was ik niet de hele tijd binnen. Toen mijn vader onderweg was uit Slovenië met de auto zei hij dat hij iets bij zich had voor mij en mijn zus. Nou, weet je wat? Het was onze nicht! Verrassing!

Het was vreemd toen we weer terug naar school gingen. Ik heb school en mijn vrienden hele lange tijd niet gezien. Tenminste sommige vrienden. We hadden niet veel tijd om bij te praten omdat er al gauw vakantie begon.

Een nieuw schooljaar! Geen onderscheid. Corona is nog steeds hier. Onze nieuwe leraar houdt niet van huiswerk, maar we moeten het nog steeds blijven doen. Ook bij de Sloveense les is alles hetzelfde. Behalve dat we niet thuis zijn. Nou, waarom begon ik dit eigenlijk te schrijven? Het was best oké toen we thuis waren."

Extra lessen Sloveense taal in Den Haag

Zo vertelt de lerares Neja Morato Štucin over hun onderwijs in de coronatijd: »Ach, dit virus, een zo klein ding dat in onze levens ingreep en zulke grote veranderingen in ons alledaagse leven heeft veroorzaakt. Maar onze lessen van de Sloveense taal in Den Haag gingen ondanks corona door. In maart toen de meeste onderwijsinstellingen hun deuren hebben gesloten ging ook Couveehuis sluiten, het buurthuis waar we met de Sloveense lessen te gast zijn. Onze wekelijkse ontmoeting hebben we meteen verplaatst naar internet waar we in Google-klas in combinatie met Zoom-lessen door konden gaan. Uiteraard is virtuele ontmoeting niet zo prettig als in het echt wanneer we elkaar in de ogen kunnen kijken. Aan het einde van het schooljaar is ons toch nog gelukt om elkaar te treffen en elkaar fijne vakantie te wensen.

Na de zomerpauze begon in Couveehuis weer met de Sloveense les. Ondanks enkele beperkingen zoals het dragen van mondkapjes op de gang voordat we naar de klas gaan en regelmatig ontsmetten van tafels en vaak ventileren, gaat de les door op bijna dezelfde manier als voor corona. Dit jaar hebben we 9 volwassen cursisten, sommigen volgen de les niet in de klas vanwege gezondheidsredenen,

maar we hebben de afspraak dat we onze les voor korte tijd naar internet verplaatsen wanneer epidemie in Den Haag sterker wordt en op internet kan de hele groep erbij zijn.

In de groep voor kinderen zijn er dit schooljaar 11 kinderen ingeschreven. Het jongste deel van de groep zijn dit jaar vier- en vijfjarigen die genieten van spelletjes, liedjes en verhaaltjes die ze te horen krijgen bij deze les. Op een mooie herfstdag hebben we ook een wandeling in de natuur gemaakt waar we een echte herfstjacht op schatten hebben beleefd. Bij de les zijn ook vier oudere kinderen die graag communicatieve spelletjes spelen en uiteraard ook serieuzer leren.«

Slovenske maše: začasno na spletu

Slovenske maše v Limburgu potekajo že skoraj sto let, vse odkar so slovenski rudarji prišli služiti kruh v tamkajšnje premogovnike. Stalnega duhovnika v tej regiji že dolgo ni, občasno pa je v cerkvi svetega Kornelija v Heerlerheide še slovenska maša, ki jo vodi Gregor Šemrl, slovenski dušni pastir za belgijski in nizozemski Limburg.

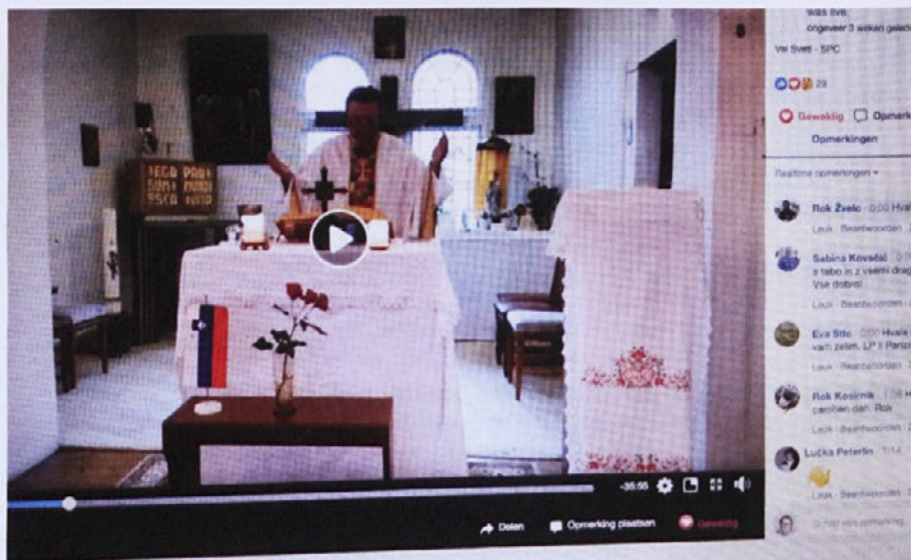
Pred enajstimi leti so se začele slovenske maše tudi v cerkvi svetega Bonifacija v Rijswijku, v južni Holandiji na Nizozemskem. Vodi jih dr. Zvone Štrubelj iz Bruslja in običajno potekajo enkrat na dva meseca. K maši se zberejo Slovenci, njihovi družinski člani in drugi prijatelji Slovenije iz območja Randstada, zato je delom bogoslužja mogoče slediti tudi v nizozemščini. Po maši je ob kavi, čaju in doma pečenih slovenskih dobrotah priložnost za pogovor v različnih jezikih.

Srečanja na Facebooku

Po februarski maši se tradicionalno obeleži kulturni dan; letos je to bilo 1. februarja. Zbrani verniki takrat niso mogli vedeti, da bo to za nekaj časa zadnje srečanje v fizični obliki. Slovenski dan družin, ki ga je duhovnik Štrubelj organiziral v Bruslju, se je 7. marca 2020 še zadnji trenutek lahko odvil, vikend za tem pa so se Nizozemska in sosednje države zaprle. Zaradi izbruha koronavirusa je aprilaska slovenska maša na Nizozemskem odpadla in počasi nam jepostalo jasno, da bo najbolje, če po vzoru drugih držav najdemo možnosti za nadaljevanje praznovanj na daljavo. Tako smo prvič praznovali cvetno nedeljo in veliko soboto skupaj s Slovenci iz celega Beneluxa in Pariza, kamor duhovnik Štrubelj običajno prihaja obhajati slovenske maše. Maše so potekale na Facebook profilu Slovenskega pastoralnega centra Bruselj. Po Facebooku smo tako prejeli virtualni blagoslov naših butaric in tradicionalnih velikonočnih jedi.

Povezovanje Slovencev v Beneluxu

Zdaj ne znamo več drugače. Ni enako, ni bolje, je pa na srečo vendarle mogoče slediti mesečni družinski maši iz Bruslja v živo ali z zamikom. Na spletu lahko spremljamo tudi maše v Sloveniji ali na primer slovensko mašo na Švedskem.

Tako ostajamo povezani med sabo in s svojimi rojaki v Sloveniji in po mnogih drugih državah. Zaenkrat ostaja tako, vendar imamo trdno upanje, da se bomo prihodnje leto ponovno redno srečevali v Rijswijku.

Informacije o maši in drugih verskih srečanjih so na voljo na Facebooku in v Lipovem listu. Kdor jih želi prejemati po elektronski pošti, naj se oglasi na metkamd@gmail.com.

Sloveense missen: nu even op internet

In Limburg hebben ze Sloveense missen al bijna honderd jaar, net zo lang als hier Sloveense mijnwerkers hun brood kwamen verdienen in de kolenmijnen. Een vaste pastoor hebben ze al niet meer, maar bij gelegenheid is er nog een Sloveense mis in de Sint-Corneliuskerk in Heerlerheide, die voorgegaan wordt door Gregor Šemrl, Sloveense zielzorger voor Belgisch en Nederlands Limburg.

Sinds elf jaar zijn ongeveer om de twee maanden ook Sloveense missen in Rijswijk ZH, in de Hl. Bonifatiuskerk. Deze worden voorgegaan door dr. Zvone Štrubelj uit Brussel. Hier verzamelen zich Slovenen, hun familieleden en andere vrienden van Slovenië uit heel de Randstad. Daarom is in delen de viering ook het Nederlands te horen. Bij de koffie, thee en zelfgebakken Sloveense lekkernijen is er na de mis gelegenheid voor het gesprek in diverse talen, ook alles door elkaar.

BRUSELJ, hišna kapela Slovenskega pastoralnega centra,
Av. de la Couronne 206, 1050 Brusselj

OKTOBER 2020

NEDELJA, 4.10.20 - 27. nedelja med letom, maša ob 10. uri.

NEDELJA, 11.10.20 - 28. nedelja med letom, maša ob 10. uri.

NEDELJA, 18.10.20 - 29. nedelja med letom, misijonska nedelja, družinska maša ob 10. uri. Mašo bomo iz kapele SPC v Bruslju prenašali po facebook povezavi: <https://www.facebook.com/SPCBRUSELJ>. Tako se bomo povezali tudi s skupnostmi iz Luksemburga, Rijswijka-Haaga in Pariza.

NEDELJA, 25.10.20 - 30. nedelja med letom, slovenska maša ob 10. uri.

BELGIJSKI IN NIZOZEMSKI LIMBURG - oskrbuje Gregor Šemerl

GENK, 10.10.2020 - 28. nedelja med letom, maša v italijanski cerkvi ob 18. uri.

ESDEN, 11.10.2020 - 28. nedelja med letom, maša ob 11. uri v prostorih Slovenske katoliške misije v Ebsdnu.

samen hebben gevierd met de Slovenen uit heel de Benelux en uit Parijs, waar onze pastoor normaal gesproken langskomt om voor te gaan. En wel op Facebook, op het profiel van Slovenski Pastoralni center Bruselj waar wij een virtuele zegen voor onze palmstokken en het traditionele Sloveense paaseten hebben ontvangen.

Verbinding met de Slovenen in de Benelux

Inmiddels weten wij het haast niet meer beter. Het is niet hetzelfde, het is niet beter, maar het is gelukkig wel mogelijk om op Facebook elke maand de gezinsviering uit Brussel live of wat later te volgen. Op internet zijn trouwens ook gewoon missen in Slovenië te volgen of bijvoorbeeld de Sloveense mis uit Zweden. Zo blijven wij verbonden met elkaar en met de medelanders in Slovenië en in vele andere landen. Voorlopig zal het zo blijven, maar wij hebben goede hoop dat wij volgend jaar elkaar weer regelmatig treffen in Rijswijk.

De informatie over de missen en andere kerkelijke ontmoetingen is te vinden op Facebook en in Lipov list. Wie de info per mail wil ontvangen, kan dit aanvragen bij metkamd@gmail.com.

VTIS-ov spoznavni večer na Nizozemskem

Nizozemski odbor društva VTIS (V tujini izobraženih Slovencev) je po uspešnem pomladnem virtualnem srečanju Slovencev, ki se izobražujejo ali raziskujejo na Nizozemskem, gostil že tradicionalno jesensko srečanje ob pričetku novega študijskega leta. Tudi tokrat se je dogodek preselil na primerno virtualno lokacijo. Namen srečanj je spoznavanje, mreženje in izmenjava izkušenj Slovencev, ki se na Nizozemskem izobražujejo, raziskujejo ali tam kako drugače delujejo. Da bi se tovrstne vezi tkale kljub današnjim ukrepom, so se člani in prijatelji društva VTIS zbrali in povezali virtualno v četrtek, 29. oktobra 2020. Srečanje je otvorila Aleksandra Pekošak, članica upravnega odbora društva VTIS in koordinatorka lokalnega odbora za Nizozemsko, s predstavitvijo misije in pestrega seznama aktivnosti društva, vključno s programom mentorstva in predstavitvenim dogodkom o študiju v tujini VTIS Roadshow. Predstavili so se tudi člani VTIS-ovega odbora na Nizozemskem – Nejc Geržinič, Nik Gerbec, Ana Šemrov in Žiga Malek.

Pri organizaciji spoznavnih srečanj lokalni odbor na Nizozemskem že vrsto let uspešno sodeluje z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Haagu. Tokrat je udeležence nagovorila Urška Čas, ministrica svetovalka na Veleposlaništvu, ki je v prijaznem pozdravu poudarila pomen ohranjanja povezav med Slovenci v tujini in predstavila vrste pomoči, ki jih veleposlaništvo v Haagu nudi prav tako v času koronske krize.

Na VTIS-ovih srečanjih udeleženci prisluhnejo zanimivim zgodbam Slovencev, ki jih je izobraževalna ali raziskovalna pot odpeljala na Nizozemsko. Tokratni večer je prav tako postregel z dvema uspešnima akademskima in življenskima potema, virtualne okoliščine pa so ponudile posebno priložnost, da udeleženci slišijo tudi zanimivo zgodbo o uspešni vrnitvi domov – v Slovenijo.

Žana Mlakarja je želja po študiju v tujini, iskanje specifične smeri študija, pa tudi dobri vtisi s potovanja po Nizozemskem, po diplomi iz psihologije v Mariboru najprej popeljali na študij ekonomske psihologije v Tilburg in Utrecht. Po študiju in pripravništvu se je vrnil v akademsko okolje in karierno pot nadaljeval še z raziskovalnim magistrskim in sedaj že doktorskim študijem ekonomije in marketinga na univerzi v Groningenu. V predstavitvi je poleg primerjave življenja in študija v treh nizozemskih mestih izpostavil navdihujoče in stimulatívno akademsko okolje ter veliko dostopnost in sproščenost profesorjev, mentorjev ter sodelavcev.

Pomembna misija društva VTIS je vzpodbujanje kroženja znanja med Slovenijo in tujino, s tem pa tudi spodbuda in promocija uspešnih zgodb o vrnitvi v Slovenijo.

DANAŠNJA GOVORCA

• **Žan Miklar**, doktorski kandidat Fakultete za ekonomico in poslovne vede Univerze v Groningenu

• **Nika Žibrat**, raziskovalka na Odtoku za molekularno biologijo in nanobiotehnologijo na Kemijskem inštitutu v Ljubljani

Zakaj sem se odločil za studij na Nizozemskem?

S takšno zgodbo se je predstavila Nika Žibrat, mlada raziskovalka na Odseku za molekularno biologijo in nanobiotehnologijo na Kemijskem inštitutu v Ljubljani. Po magisteriju iz medicinske biokemije – virologije je svoje delo začela na Univerzi v Wageningenu. Obdobje študija in življenja na Nizozemskem je opisala kot izpopolnjujoči in stimulativen, tovrstno izkušnjo je vsem priporočila kot priložnost tako za strokovno kot tudi osebno rast. V svoji predstavitvi je poudarila, da je mogoče zanimive raziskovalne priložnosti na vrhunskem nivoju iskati in najti tudi doma.

Druga polovica večera se je pričela s kratko anketo, kjer smo izvedeli, da tokratni udeleženci prihajajo predvsem iz Severne Holandije (z Amsterdamom), iz Južne Holandije in iz Groningena. Iz Slovenije prihajajo s Štajerske in z Gorenjske, v temnem jesenskem času na ravninskem Nizozemskem pa najbolj pogrešajo slovensko sonce in gore. Med udeleženci so prevladovali »bruci«, ki so s študijem šele začeli, zato je beseda seveda stekla tudi o trenutnih študijskih razmerah v času koronakrize. Tako smo lahko slišali, da se nizozemske univerze z izzivom spopadajo na različne načine – nekatere so aktivnosti v celoti preselile na solet, druge še vedno omogočajo predavanja v živo v manjših skupinah. Za vaje študentov glasbe je poskrbljeno v dvoranah z več prostora ter s pleksi pregradami. Večer je po nekaj vprašanih in odgovorih glede formalnosti selitve na Nizozemsko zaokrožil vedno aktualen pogovor o nakupu živil in hrane, ki najbolj pozdravijo domotožje.

Jesenski spoznavni večer VTIS Nizozemska je pokazal, da se nove vezi med Slovenci v tujini še vedno lahko tkejo tudi virtualno, dogodek pa se je vseeno zaključil v želji po čimprejšnjem srečanju tudi v živo.

Kennismakingsavond VTIS op internet

Na de geslaagde virtuele voorjaarsbijeekomst van de Slovenen die in Nederland

studerende of onderzoek doen, organiseerde het Nederlandse bestuur van de VTIS-vereniging (de Vereniging van de-in het buitenland opgeleide Slovenen) de traditionele herfstbijeenkomst aan het begin van het nieuwe academische jaar. Opnieuw is het evenement verhuisd naar een geschikte virtuele locatie.

Het doel van deze bijeenkomsten is om kennis te maken, netwerken en ervaringen uitwisselen met Slovenen die in Nederland studeren, onderzoek doen of anderszins actief zijn. Om ondanks de huidige maatregelen dergelijke banden te smeden kwamen leden en vrienden van de VTIS-vereniging virtueel bijeen op donderdag 29 oktober 2020. De bijeenkomst werd geopend door Aleksandra Pekošak, bestuurslid van de Vereniging en coördinator van het lokale bestuur voor Nederland. Zij presenteerde de missie en de gevarieerde lijst van activiteiten van de Vereniging, waaronder het mentorprogramma en het promo-evenement over studeren in het buitenland - de VTIS Roadshow. Ook andere bestuursleden van de VTIS-vereniging in Nederland werden gepresenteerd: Nejc Geržinič, Nik Gerbec, Ana Šemrov en Žiga Malek.

Het bestuur van de Vereniging in Nederland werkt bij het organiseren van introductiebijeenkomsten al jaren succesvol samen met de Ambassade van de Republiek Slovenië in Den Haag. Deze keer werden de aanwezigen toegesproken door mevrouw Urška Čas, minister-adviseur bij de Ambassade, die iedereen vriendelijk begroette. Zij benadrukte het belang van het onderhouden van banden onder Slovenen in het buitenland en sprak over de soorten hulp die de ambassade in Den Haag ook tijdens de coronacrisis biedt. De deelnemers aan VTIS-bijeenkomsten kunnen luisteren naar interessante verhalen van Slovenen die voor hun opleiding of onderzoek naar Nederland zijn gekomen. Ook deze avond maakten ze kennis met twee succesvolle academische carrières en levenspaden. Bovendien hoorden ze dankzij de virtuele omstandigheden ook een interessant verhaal van een succesvolle terugkeer naar huis - naar Slovenië.

Geleid door de wens in het buitenland te studeren, de neiging een specifiek studiegebied te vinden en de goede indrukken van zijn reis door Nederland, kwam Žan Mlakar na zijn afstuderen in psychologie in Maribor eerst economische psychologie in Tilburg en Utrecht studeren. Na zijn studie en stage keerde hij terug naar de academische wereld en vervolgde hij zijn carrière met een onderzoeksmaster en een doctoraatsstudie van economie en marketing aan de Rijksuniversiteit Groningen. Naast het vergelijken van leven en studie in drie Nederlandse steden, benadrukte hij in zijn topraak de inspirerende en stimulerende academische omgeving en de grote toegankelijkheid en ontspanning van professoren, mentoren en medewerkers. Een belangrijke missie van de VTIS-vereniging is de verspreiding van kennis tussen Slovenië en het buitenland aan te moedigen en ook succesverhalen over de terugkeer naar Slovenië te promoten. Nika Žibrat, een jonge onderzoekster bij de afdeling Moleculaire Biologie en Nanobiotechnologie van het Chemische Instituut in Ljubljana, presenteerde zo'n verhaal. Na een master in de medische biochemie - virologie begon ze haar werk aan

de Universiteit van Wageningen. Ze beschreef de periode van haar studie en leven in Nederland als bevredigend en stimulerend en raadde iedereen dit soort ervaring aan als een kans voor professionele en persoonlijke groei. Zij benadrukte immers dat men ook thuis op zoek kan gaan naar interessante onderzoeksmogelijkheden op het hoogste niveau en die ook vindt.

De tweede helft van de avond begon met een korte enquête waaruit bleek dat de aanwezigen dit keer voornamelijk uit Noord-Holland (waar Amsterdam ligt), Zuid-Holland en Groningen kwamen. Ze komen uit Štajerska en Gorenjska en missen in de donkere herfst van het vlakke Nederland vooral de Sloveense zon en bergen. De meeste deelnemers waren eerstejaars, die net begonnen zijn met hun studie, en daarom werd er natuurlijk veel gesproken over de studiesituatie tijdens de huidige coronacrisis. Zo konden we horen dat Nederlandse universiteiten de uitdaging op verschillende manieren aangingen; bij sommige zijn de activiteiten volledig online verplaatst, bij andere zijn live lezingen in kleine groepen nog steeds toegestaan. Muziekstudenten mogen in zalen met meer ruimte en plexiglaswanden repeteren. Na een paar vragen en antwoorden over de formaliteiten omtrent het verhuizen, kwam het gesprek herhaaldelijk op het kopen van Sloveens eten en voedsel, dat heimwee het beste geneest. De herfstintrodactieavond van de VTIS-vereniging in Nederland toonde aan dat nieuwe banden tussen Slovenen in het buitenland ook virtueel gesmeed kunnen worden, maar wij waren het alsnog eens over de wens om elkaar zo snel mogelijk te ontmoeten in het echt.

Doživljaji prvega vala korone

Na Facebooku pri skupini 'Slovenci na Nizozemskem' je že od izbruha korone v marcu največ debate o potovanjih v domovino. Bodo poleti v Slovenijo oz. v okoliške dežele? Bo treba doma v karanteno? Kako je s tem ob vrnitvi? Te in vse druge variante dilem polnijo stolpce na Facebooku. Tukaj povzamamo stvarno poročilo Viktorja, ki je bil v marcu, v času prvega lockdowna, v Sloveniji:

»No, če že vsi toliko pišete o koroni in o potovanju v/iz Slovenije, bom še jaz nekaj napisal. Sem bil namreč prejšnji teden v Sloveniji in na Hrvaškem, včeraj priletel na Schiphol.

Planiranje potovanja se je že začelo okrog novega leta, saj je prijatelj iz Slovenije kupil hiško na enem malem in skoraj neznanem otoku na Hrvaškem. Hiško je treba obnovit in, ker zame prijateljstvo pomeni sprejemanje človeka takšnega kot je in pomoč v vseh možnih situacijah, sem mu ponudil pomoč pri obnovi. Seveda je pomoč z veseljem sprejel. Letalske karte kupljene in vse splanirano. Letel sem na Brnik v ponedeljek, 9. marca. Nobenih posebnosti glede korone, celo zezali smo se, da sem virus zraven prinesel, saj je bilo število okuženih na Nizozemskem takrat še dosti višje kot v Sloveniji. Že na Brniškem letališču je bilo jasno, da naša alpska domovina vzema situacijo dosti bolj resno, kot pa Nizozemska. Na letališču je bilo

kar nekaj ljudi zaščiteneh z maskami in rokavicami. V nasprotju s Schipholem, kjer ne pomnim, da bi videl koga zaščitenega. Tudi na poti iz Brnika do Maribora je bilo znatno manj prometa, kot ponavadi. Je bilo to le naključje ali je bil za to kriv virus? Trije preživeti dnevi z prijatelji ob izvrstni hrani in kapljici, v čudoviti naravi in z družino, so minili kar hitro. Družina prijatelja me je, kot vedno, toplo in prisrčno sprejela. Nobene razdalje nismo čutili, čeprav smo se vsi zavedali virusa. Dobro se poznamo in higieni se posvetimo tako eni kot drugi kar nekaj časa. Spal sem v postelji hčerke prijateljev, ki se je preselila v posteljo med starše. Moralo je biti kar zanimivo videti telo 1,90m in 100kg moškega v otroški postelji med plišastimi zajčki. Gužve ni bilo nikjer. Kljub temu, da je bila nevarnost virusa znana, je bilo prebivalstvo se vedno zelo prijazno in odprto.

V četrtek, 12. Marca, sva se z prijateljem odpravila na Hrvasko. Na poti je bilo v novicah na radiju sporočeno, da se v Sloveniji zapirajo šole, se ustavlja javni promet in ostali ukrepi. Promet je takrat po cestah potekal še normalno. Na radiju je bilo sicer sporoščeno, da so dolge čakalne vrste na mejah z Hrvaško, ampak samo za tovornjake. Google maps je napovedal zastoj na mejnem prehodu Rupa. Ko sva tja prispela okoli devete ure zjutraj, sva bila z prijateljem sama. Zdolgočasena policistka na hrvaški strani je imela roke zaščitene z rokavicami, z ustno masko pa je imela zaščiteno le vrat. Po skeniranju osebnih izkaznic sva lahko nadaljevala pot brez problemov. Documenta sva temeljito razkužila z razkužilom za roke. Nadaljnja pot je potekala brez posebnosti. Na otok sva prispela okoli druge ure popoldne. Kasneje tega dne se je še en kolega odpravil na Hrvaško, a so ga na mejo zavrnil. Drug dan, v petek 13. Marca, je prispel na otok sorodnik prijatelja. Mejo je lahko prečkal le, ker je imel v kombiju kuhinjo, ki je prišel montirat na otok. Turiste so na meji že zavračali.

V odmorih od dela in ob večerih sem redno spremljal dogajanje okoli korone in tudi glede vrnitve na Nizozemsko. Odločil sem se, da se vrnem v Slovenijo dan prej kot je bilo planirano, saj bi si moral urediti alternativno pot na Nizozemsko, v primeru da bi bil let anuliran. V soboto 14. marca popoldne sem se vkrcal na kataramaram, ki pluje med otokom in celino. Iz celine je prispelo kar nekaj znanih Slovencev, kateri imajo hiške na otoku. So se odločili, da bodo preživeli naslednje tedne v samoizolaciji na otoku. Le na tak način so lahko prečkali mejo. Hrvaška je sicer grozila z kaznijo 20.000 kun za vsakega tujca, ki se samoizolacije ne bi držal. Formularja, katerega bi moral vsak tujec podpisati, pa ni videl nobeden. Na kataramaranu je bilo ob vhodu sredstvo za razkuževanje rok. Le eden potnik si jih je razkužil. Jaz.

Na poti do Mariborja je bilo, kot da bi se vozil po deželi duhov. Do štajerskega konca sem srečal mogoče 15 do 20 vozil. Okoli štajerkse prestolnice se je končno pokazalo malo življenja. V nedeljo zjutraj, 15. marca, sem prejel od Transavie e-mail, da lahko naredim check-in. Me je bilo kar strah, da bo let anuliran, a do takrat ni bil. Nedelja je potekala dokaj normalno, sprehod z psimi v gozdu in nabiranje čemaža. Zanimivo je bilo, da je bilo v gozdu več ljudi, kot pa na cesti. Prijatelj se je ta dan vrnil iz Hrvaške in poročal, da je bil na avtocesti med Postojno in Vrhniko konvoj Italjanskih kamijonov v spremstvu policije. Drugače pa tudi poročal o vožnji po

deželi duhov. Zvečer je bilo razglašeno, da se slovenska letališča zapirajo. V ponedeljek zjutraj, 16. marca okoli seste ure zjutraj, še kar ni bilo jasno, če je moj let anuliran, ali ne. Klici na brniško telefonsko številko za informacije so ostali neodgovorjeni. Operaterji se le morajo naspiti in odpocit, da bodo v naslednjih dveh tednih bili polni energije v prisilnem dopustu. Letalo je navsezadnje prispelo iz Amsterdama in tudi odpotovalo v Amsterdam. Odpotovalo je k sreči z mano vred. Bilo je ca. 30% zasedeno. Nekateri potniki so nosili maske in rokavice, večina ne. Že iz Brnika sem klical shuttleservice na Schipholu, saj drugače ne bi mogel do parkirišča, kjer je stal moj avto. Gospod na drugi strani je bil zelo prijazen in kar malo začuden zaradi mojega klica, ko sem vprašal, kako je glede korone. Zagotovil mi je, da bom brez problema prišel do avtomobila. Po prihodu na Schiphol mi je postalo hitro jasno, da je v Sloveniji panika glede virusa dosti večja. Tukaj je še kar naprej gužva in čeprav vsi vedo glede virusa, se naredi dosti manj za preventivo. V shuttle do parkirišča se nas je peljalo pet potnikov. Zraven mene je sedela neodgovorna ženska, ki je kašljala kar v zrak, ni dala roke pred usta, ali da bi kašljala v kolmolec. Del njene sline je pristalo meni na desno roko. Malo je manjkalo, da ji nisem stisnil klofute! Kaj narditi?! Roke hitro umiti in upati, da bo vse ok. Na poti domov sem se ustavil in nakupil hrano in pijačo za nekaj dni. Gužva v trgovini kot vedno. Prodajalke brez zaščite.

17. marca - normalen delovni dan v službi. Ob vhodu obvestilo, da je varnostna razdalja med ljudmi meter in pol, nič več rokovanja z strankami itd. Na firmi nimamo razkužila za roke. Šefica nam je merila temperaturo. Po izmerjeni temperaturi sledeč bi že moral biti zdavnej mrtev - 30,6 C. V kantini zdaj sedimo na razdalji. Drugače pa vse po starem.

Osveščenost in panika je v Sloveniji dosti večja kot na Nizozemskem. Kaj je boljše, bomo vidli, bo povedal čas...

PS: V teh dnevih na jugu sem vsak dan razkuževal usta in grlo z alkoholom. Zadnji večer samo z žganicami in z dimom Kubanskih cigar. Seveda iz preventive!«

Tako torej Viktor o prvem valu, o drugem pa bomo, upajmo, brali in se mu lahko smejali naslednjo leto.

Avontuur tijdens de eerste coronagolf

In de facebookgroep 'Sloveni na Nizozemskem', met inmiddels al meer dan 4.700 leden, begon met de uitbraak van corona gelijk een debat over het reizen naar het vaderland. Blijven de vliegmaatschappijen vliegen naar Slovenië en naar de omringende landen? Moet je dan thuis in quarantaine? Hoe zit het als je terugkeert naar Nederland? Het blijft maar doorgaan, deze dilemma's zijn nog meer actueel wegens de naderende kerstvakantie. Hier van facebook het feitelijk verslag van Viktor over de reis naar Slovenië net voor de eerste lockdown:

"Nou, nu er zo veel geschreven wordt over corona en over het reizen naar en uit Slovenië, zal ik nog iets opschrijven. Vorige week was ik namelijk nog in Slovenië

en in Kroatië, gisteren vloog ik terug naar Schiphol. De reisplannen had ik al rond Nieuwjaar. Een vriend heeft op een klein, haast onbekend eiland in Kroatië een huisje gekocht. Bij de renovatie van het huisje had hij hulp nodig en ik help graag. Ik kocht mijn vliegticket naar Ljubljana voor maandag 9 maart. Tot hier nog niets bijzonders rondom corona, omdat toen in Nederland veel meer mensen besmet waren maakten wij nog grapjes dat ik het virus mee zou nemen. Op het Sloveense vliegveld werd gauw duidelijk dat men in ons vaderland de situatie veel serieuzer neemt, er liepen al mensen rond met mondkapjes en plastic handschoenen aan. Op Schiphol heb ik nog niemand met een mondkapje gezien. Ook was er veel minder verkeer dan gebruikelijk op de weg naar Maribor. Toevallig of bleven mensen thuis wegens het virus?

Al gauw waren drie gezellige dagen, met het goede eten en drinken in het familiekring, in de prachtige natuur, voorbij. Het gezin van mijn vriend heeft me zoals altijd hartelijk ontvangen. Wij voelden geen afstand, hoewel wij ons ergens diep bewust waren over het virus. Maar wij kennen elkaar goed, met de hygiëne zit het ook snor. Ik sliep in de slaapkamer van hun dochtertje, die toen bij de ouders sliep. Wel interessant om een 1,90m lang en 100kg lijf te zien liggen in een kinderbedje. Buiten was het nergens druk, ondanks de dreiging van corona was iedereen nog gewoon zeer vriendelijk en open.

Op donderdag 12 maart reed ik met die vriend naar Kroatië. Onderweg hoorde wij op de radio, dat in Slovenië de scholen zouden gaan sluiten, dat het openbaar vervoer niet meer reed en de rest van de maatregelen. Met het wegverkeer was nog niets aan de hand. Er zouden lange rijen zijn op de grens met Kroatië, maar alleen voor het vrachtverkeer. Volgens de navigatie zou het op de grensovergang Rupa druk zijn. Om negen uur 's ochtends waren wij er alleen. De verveelde politieagente droeg plastic handschoenen, maar het mondkapje beschermde slechts haar nek. Na het scannen van onze documenten konden we onze weg vervolgen. Wel hebben wij onze ID-kaarten eerst grondig ontsmet. Verder verliep onze reis zonder bijzonderheden, het eiland hebben wij bereikt rond twee uur 's middags. Later die dag vertrok nog een vriend naar Kroatië, maar hij mocht de grens niet passeren. De dag erop, op vrijdag de 13e, kwam op de eiland een familielid van mijn vriend aan, hij mocht de grens over omdat hij de keuken vervoerde voor het huisje. Toeristen mochten de Kroatische grens niet meer passeren. Wij waren aan de slag, in de pauzes en 's avonds volgde ik de nieuws rondom corona en ook over de mogelijkheden van terugkeer naar Nederland. Ik nam het besluit om toch een dag eerder dan gepland terug te gaan naar Slovenië om de mogelijk nodige alternatieve terugreis te regelen. Zo nam ik op zaterdag de boot naar de kust. Hier zag ik dat met dezelfde boot toch nog wat bekende Slovenen arriveerden die een huisje hebben op dat eiland. Ze gingen hier in quarantaine, dat was de enige mogelijkheid om de grens over te mogen. De Kroatische autoriteiten dreigden weliswaar met een hoge boete voor iedereen die niet in quarantaine zou blijven, maar niemand zag het formulier waarmee je je zou verplichten om in huis te blijven. Op de boot was er ontsmettingsgel voor de handen. Hier maakte slechts één passagier gebruik van. Ik.

De weg naar Maribor was alsof ik in een spooklandschap reed, tot Štajerska zag ik misschien iets van 15 tot 20 voertuigen. Tegen Maribor kwam meer leven op de weg. Op zondagochtend 15 maart kreeg ik van Transavia de mail dat ik in kan checken. Ik was al bang dat de vlucht geannuleerd zou worden, maar dus niet. De zondag verliep tamelijk normaal, een boswandeling met de honden en plukken van kruiden. Wel vond ik het interessant dat er in het bos meer mensen waren dan op de weg. Mijn vriend reisde dan vanuit Kroatië, hij berichtte dat er op de snelweg tussen Postojna en Vrhnika een konvooi Italiaanse vrachtwagens reed onder begeleiding van de politie. En voor de rest reed hij ook door een spooklandschap. Op die avond kwam het bericht dat de Sloveense vluchthavens dicht gaan. Op maandagochtend de 16e was om zes uur nog steeds niet duidelijk of mijn vlucht doorgaat of niet. Op de vluchthaven van Ljubljana nam niemand op, het leek alsof iedereen eerst goed moet slapen om het naderende onvrijwillige thuiszijn aan te kunnen. Uiteindelijk kwam er een vliegtuig uit Amsterdam en die vloog ook terug. Gelukkig met mij aan boord. Ca. 30% van de plaatsen waren bezet. Sommige passagieren droegen mondkmaskers en handschoenen, maar lang niet iedereen. Al uit Slovenië belde ik met de shuttleservice op Schiphol met de vraag of ik straks bij mijn auto kan. De vriendelijke meneer aan de andere kant van de lijn was verbaasd over de vraag, hij verzekerde mij dat ik zonder problemen mijn auto kan ophalen. Na de landing op Schiphol werd me duidelijk dat de paniek rondom corona in Slovenië groter was dan hier. Hier was het druk als gewoonlijk en ondanks dat iedereen op de hoogte was van het virus werden er geen preventieve maatregelen in acht genomen. In het shuttlebusje zaten wij met z'n vijven, naast mij een onverantwoordelijke vrouw die erop los hoestte, zonder de hand voor de mond of in haar elleboog. Zo belandde een deel van haar slijm op mijn mouw, ik was in de verleiding om haar een dreun te verkopen! Wat te doen? Snel mijn handen wassen en hopen dat het goed komt. Onderweg naar huis stopte ik om wat eten en drinken in te slaan. In de supermarkt druk als altijd, de verkoopsters zonder enige bescherming.

17 maart was voor mij een normale werkdag. Bij de ingang de aankondiging dat wij 1,5m afstand moeten houden, geen hand geven aan de klanten enz. Geen ontsmettingsmiddel, wel heeft de leidinggevende onze temperatuur gemeten. Hierna te oordelen zou ik al lang dood moeten zijn – 30,6C. In de kantine zitten wij ver van elkaar vandaan, voor de rest niet veel anders.

Het bewustzijn en de paniek was in Slovenië veel groter dan in Nederland. Wat beter was zal de tijd ons laten zien...

NB In deze dagen in het zuiden ontsmette ik mijn keel met alcohol. De laatste avond alleen met sterke drank en met het rook van de Cubaanse sigaren. Alles preventief natuurlijk!"

Zo dus Viktor over de eerste coronagolf. Over de tweede zullen wij kunnen lezen en hopelijk ook kunnen lachen in het volgende jaar.

NUK slovenskim bralcem

V Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) so v času korone z gmotno podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu začeli s projektom Širjenje slovenske besede med Slovenci po svetu. S tem rojakom omogočajo izposojlo leposlovja v slovenskem jeziku v elektronski obliki. Zato vabijo vse Slovence iz zamejstva in sveta, da brezplačno postanete člani knjižnice NUK. članstvo je za vas. Z vpisom lahko prosto dostopate do elektronskih knjig v zbirki Biblos, z več kot 700 knjigami v slovenskem jeziku. Večji del zbirke predstavlja leposlovje. Tu so slovenska klasična dela, nove knjige slovenskih avtorjev in prevodi tujih uspešnic, izbirate pa lahko tudi med strokovno, znanstveno in poljudnoznanstveno literaturo slovenskih in tujih mislecev in raziskovalcev.

Včlanite se lahko prek spleta https://www.nuk.uni-lj.si/splet_vpis
Pomembno! Zraven svojega imena za poševno črto vpišite/ Slovenci po svetu. (primer: Janez Novak / Slovenci po svetu) in označite, da ne želite članske izkaznice.

Na povezavi www.biblos.si vpišete svoje uporabniško ime, ki je sestavljeno iz akronima knjižnice in članske številke (NUKXXXXX) ter geslo, ki ga izberete ob vpisu. Hkrati imate lahko izposojene največ štiri knjige, vsako knjigo največ 14 dni.

Obilo slovenskega gradiva najdete tudi v prosto dostopni Digitalni knjižnici Slovenije <http://www.dlib.si/>, ki nastaja pod Nukovo streho. Če tukaj iščete 'Lipa (Den Haag)', najdete digitalne izvode naše Lipe.

Za morebitna vprašanja se lahko po elektronski pošti obrnete na helena.janezic@nuk.uni-lj.si

Še več o tem na Nukovi spletni strani <http://www.nuk.uni-lj.si/> in FB profilu <https://www.facebook.com/NarodnaUniverzitetnaKnjiznica/>.

Prijetno branje!

Het bericht van NUK voor de Sloveense lezers

In de Sloveense Nationale bibliotheek NUK hebben ze in begin van de corona met financiële ondersteuning van het Ministerie voor de Slovenen in de wereld het project opgestart om het lezen in het Sloveens te bevorderen. Iedereen is uitgenodigd om gratis lid te worden van NUK en hiermee toegang te krijgen tot de digitale Sloveense boeken. De meeste zijn literatuurwerken – Sloveense klassiekers, maar ook van de jonge schrijvers en de vertalingen van de anderstalige

bestsellers. Te leen is ook vakliteratuur en wetenschappelijke boeken van de Sloveense en buitenlandse auteurs.

Inschrijven kan via https://www.nuk.uni-lj.si/splet_vpis Let op – naast de naam graag na het streepje ook vermelden Slovinci po svetu. (voorbeeld: Janez Novak / Slovinci po svetu) en aangeven dat een bibliotheekkaartje niet nodig is.

Inloggen op www.biblos.si gaat met het gebruikersnaam, dat samengesteld is uit de biebacroniem en het lidnummer, en met de eigen gekozen wachtwoord. Tegelijk kunnen vier boeken worden geleend, de maximale uitleentermijn is twee weken.

Veel materiaal in het Sloveens is al te vinden in de open Digitale bibliotheek Obilo slovenskega - als u hier zoekt op 'Lipa (Den Haag)' vindt u ook onze digitale Lipa!

Voor meer informatie kunt u terecht op de website van NUK <http://www.nuk.uni-lj.si/> en op het facebookprofiel <https://www.facebook.com/NarodnaUniverzitetnaKnjiznica/>, de mogelijke vragen kunnen gesteld worden aan helena.janezic@nuk.uni-lj.si
Prijetno branje!

Sloveni vidi vici

Na Nizozemskem mrzlica okoli dirkepo Franciji sicer ni nič posebnega, vsako leto imajo vsaj nekaj dobrih kolesarjev, ki zmagujejo po posameznih etapah. S prihodom ekipe Jumbo-Visma, ki ima letos kar tri izredno dobre tekmovalce, pa so postale možnost za zmago na letosnji 'Tour' zelo realne. Temu primerno so bila visoka pričakovanja tukajšnje javnosti in medijev. In ko se je pokazalo, da je njihov najboljši tekmovalec Slovenec Primož Roglič, so novinarji in uredniki mrzlično začeli iskati tukajšnje Slovence, da povedo o svojem doživljanju teh treh kolesarskih tednov. Še posebno, ko se je med kandidate za zmago prebil še drugi Slovenec Tadej Pogačar.

We pushen elkaar om beter te worden. We zijn een sterke natie

Primoz Roglic over het succes van de Slovenen

sterke natie
een verki
Colombia
een heel d

Pact

De vraag
maat nen
hun natie
Tour te ga
ruimte vo
zijn kopr
van zes n
denkbar
een van
nog veel
teft dat
vriende
ker nog
midder
zijn gro
scenari
noeme
Had
twee ki
Nee, is
onze li
de Col

Za taka vprašanja je pravi naslov Združenje prijateljev Slovenije na Nizozemskem. Navadno Slovenci kje skupaj navijamo, zaradi korone žal to ni bilo mogoče v večjih skupinah. Zato smo med drugim na Facebooku, pri 'Slovenci na Nizozemskem' objavili poziv k sodelovanju z različnimi mediji. Tako sta Mimi in Neža za lokalno radijsko postajo povedali, da smo Slovenci športni narod in da smo rojaki tukaj enako ponosni na oba naša junaka. Prek odbornice Jane smo našli skupino slovenskih navijačic, zaposlenih pri mednarodnih organizacijah v Haagu, ki so za sobotno izdajo enega osrednjih častnikov opisale naše navdušenje ob slovenskih uspehih. Med njimi tudi Nataša, ki sicer osebno pozna Pogačarjeve, njen brat pa je Primožu Rogliču prodal njegovo prvo dirkalno kolo.

Tako pa je svoje sodelovanje pri oddaji v živo osrednje radijske postaje med drugim opisal odbornik Viktor, ki je za novinarske goste pripravil kar slovenski piknik: "Voditelja smo že pred začetkom snemanja naučili nekaj slovenskih besed. Besede, kot so "razburljivo", "kolesarjenje" in "Slovenska junaka" sta na ta dan prvič zazvenela iz nizozemskih sprejemnikov. Nizozemščina ni lahek jezik in je le malo Slovencev, ki ta jezik obvlada. A mislim, da se radijski ekipi to popoldne ni bilo težko pripeljati par sto kilometrov, da so lahko posneli malo pristnega slovenskega vzdušja. In ko smo mu voditelju začeli opisovati lepote Slovenije, je postal prav navdušen, velika verjetnost, da bo kar kmalu šel obiskat našo domovino. Slovenci smo že v preteklosti pokazali, česa smo zmožni. Tokrat pa še v kolesarjenju. Zelo smo lahko ponosni!"

Med tem je znano, kako se ta zgodovinska dirka iztekla. Upamo, da se bomo v

prihodnje še večkrat tako veselili slovenskih uspehov, ki tudi v veliki meri prispevajo v prepoznavnosti Slovenije. In k navdušenju komentatorjev - tisti na osrednji televizijski postaji je ob pomanjkanju vseh mogočih presežnikov pri opisovanju slovenskih podvigov vpil kar: "Sloveni vidi vici!!!"

Sloveni vidi vici

In Nederland is de hysterie rondom Tour de France niets bijzonders, elk jaar zijn er wel wat goede Nederlandse wielrenners die hoge ogen gooien voor de etappezeges en meer. Met de komst van het team Jumbo-Visma, met dit jaar die uitstekende renners werden de kansen op de tourzege heel

reëel. Dus waren ook de verwachtingen van het publiek en van de media hoog gespannen. Toen bleek dat hun beste renner de Sloveen Primož Roglič is, gingen de Nederlandse media massaal op zoek naar de meningen van de Slovenen hier. En nog meer toen ook de tweede serieuze kandidaat voor de eindzege Tadej Pogačar ook een Sloveen is.

Voor dit soort verzoeken is onze vereniging het juiste adres. Normaal gesproken zouden wij ergens samen naar de Tour kijken en samen onze helden aanmoedigen, maar dat mocht niet wegens corona. Daarom hebben wij de Slovenen o.a. via facebook uitgenodigd tot samenwerking met diverse media. En zo hebben Mimi en Neža op de lokale radiozender verteld dat wij Slovenen een sportief volk zijn en dat wij even trots zijn op onze beide helden. Via ons bestuurslid Jana is een groepje vrouwelijke supporters gevonden, werkzaam bij de internationale instituties in Den Haag. De dames hebben voor de zaterdageditie van 'Trouw' het Sloveens enthousiasme over de Sloveense successen beschreven. Onder hen ook Nataša, een kennis van de familie Pogačar. En haar broer heeft aan Primož Roglič zijn eerste racefiets verkocht.

En zo heeft bestuurslid Viktor zijn inbreng bij een radio live uitzending beschreven, hij heeft voor zijn radiogasten gelijk ook een Sloveense piknik voorbereid: "Nog voor de uitzending heb ik de presentator enkele Sloveense uitdrukkingen geleerd, de woorden zoals "razburljivo", "kolesarjenje" en "slovenska junaka" waren deze dag waarschijnlijk voor het eerst te horen op de Nederlandse radio.

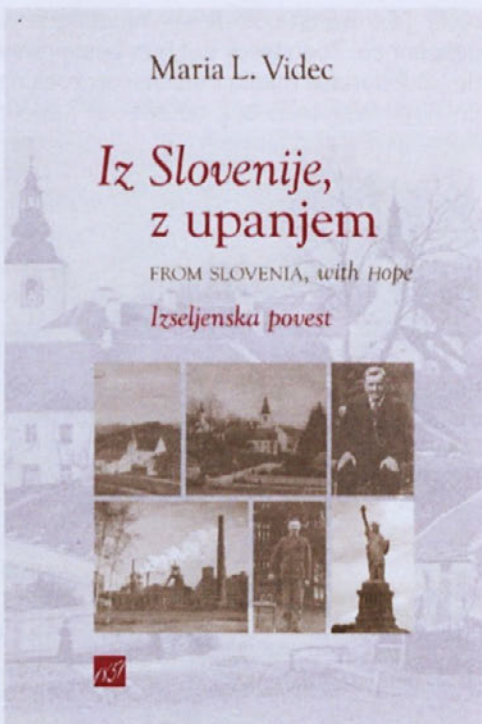
Het Nederlands is geen makkelijke taal en er zijn niet zo veel Slovenen die deze machtig zijn. Daarom denk ik dat het voor het radioteam deze middag de moeite waard was om een paar honderd kilometer af te leggen voor een beetje originele Sloveense sfeer. Toen de presentator nog een en ander hoorde over de prachtige Sloveense natuur steeg de kans aanzienlijk dat hij binnenkort in ons land vakantie gaat vieren. De Slovenen hebben al vaker laten zien wat wij kunnen, deze keer bij het wielrennen. Wij kunnen terecht trots zijn!"

Inmiddels is het bekend hoe de Tour is afgelopen. Wij hopen natuurlijk op nog meer Sloveense successen in de toekomst, deze dragen aanzienlijk aan de (h)erkenning van Slovenië bij. En leiden tot het enorm enthousiasme van de wielrencommentatoren. Bij gebrek aan superlatieven begon die van de Nederlandse televisie te roepen: "Sloveni vidi vici!!!"

Knjiga naše članice – načrti za ZDA

Med praznovanjem kulturnega dne leta 2018 smo spoznali izredno knjigo Iz Slovenije – z upanjem naše članice dr. Marie-Louise Bemelmans-Videc. Knjigo, ki v slovenščini in angleščini pripoveduje o slovenskih izseljencih v začetku prejšnjega stoletja, je avtorica že predstavila v Sloveniji, Belgiji in Nemčiji, en izvod pa je dosegel celo New York, kjer knjižni junaki stopijo na tla obljubljenе dežele. Toda zgodba se nadaljuje v Clevelandu, zato je dr. Bemelmans-Videc sprejela povabilo, da knjigo letos poleti predstavi še v tisti regiji. Predstavitveno turnejo je s svojim izrednim prizadevanjem oblikovala tudi gospa Alenka Jerak, slovenska generalna konzulka v Clevelandu.

Potem pa se je pojavil koronavirus in načrte za predstavitev knjige v Clevelandu je bilo žal treba prestaviti. Upajmo, da bodo obiskovalci Slovenskega muzeja in arhiva, Slovenskega narodnega doma in obeh slovenskih župnij - svetega Vida in svete Marije Vnebovzete – prihodnje leto imeli priložnost srečati

Het boek van ons lid - de plannen voor de VS

Bij de viering van de Cultuurdag 2018 maakten we kennis met het bijzondere boek van ons lid mevrouw dr. Marie-Louise Bemelmans-Videc: 'From Slovenia – With Hope'. In het boek dat in het Sloveens en in het Engels het verhaal vertelt van de Sloveense emigranten aan het begin van de vorige eeuw, is inmiddels gepresenteerd in Slovenië, in België en in Duitsland. Een exemplaar heeft ook New York bereikt, waar de boekhelden het beloofde land hebben bereikt. Maar het verhaal en de helden gaan verder naar Cleveland, dus is dr. Bemelman-Videc gevraagd het boek in de zomer van dit jaar ook in die contreien voor te stellen. De presentatietournee werd samengesteld, ook dankzij de zeer gewaardeerde inspanningen van de Sloveense Consul-Generaal ter plaatse, mevrouw Alenka Jerak.

Toen kwam corona en de plannen voor de boekpresentaties in Cleveland moesten helaas worden uitgesteld. Dan maar hopen dat de bezoekers in het Slovenian Museum and Archives, in het Slovenian National Home, en in beide Sloveense parochies: St. Vitus Church en St.-Mary's volgend jaar in de gelegenheid zullen zijn om de auteur te ontmoeten en kennis zullen maken met het boek. Wij gaan zeker graag weer hierover berichten!

Citre v Sloveniji – obuditev tradicije

Nekaj časa nazaj je moja sestrična v Sloveniji za rojstni dan svojega moža pripravila zabavo, na kateri je nastopila igralka citer s posebnim repertuarjem. Igrala je tako klasične in moderne skladbe. In celo poskočnice bratov Avsenik, ki sta – kot je vsesplošno znano – slovenski 'Oberkrainer-sound' ponesla v svet. To očitno ponovno obujanje bogate tradicije, ki jih imata tovrstna glasba in to čudovito glasbilo, je vzbudilo moje zanimanje. Citre so bile sicer poleg harmonike že od nekdaj najbolj priljubljeno glasbilo. Podobno, kot v drugih alpskih deželah: v Južni Nemčiji, v Avstriji in v Švici. Po pojasnilih iz mojega sorodstva in po spletnih informacijah sodeč se mladi spet zanimajo za igranje na citre, pri tem pa se ponosno lotevajo tako klasičnega in modernega repertoarja, pa tudi narodno-zabavnih skladb.

Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana ima posebno smer za citre. Iz navedb na spletnih straneh znanih, profesionalnih citrarjev je veliko zanimanja za učenje citer in da so sprejemni pogoji zelo zahtevni. Kako resno in na kako visokem nivoju je slovensko citrarstvo, med drugim pričajo podatki na spletni strani Janje Brlec

www.janjabrlec.si. Po začetkih na lokalni glasbeni šoli je doštudirala tudi na Hochschule für Musik und Theater v Münchnu in na Universität Mozarteum v Salzburgu! Njen vrhunski repertoar zajema poleg klasike in moderne še jazz, popevke ter slovenske in avstrijske narodne pesmi. Za svoje delo je prejela že več mednarodnih nagrad. Pri tem je posebej opazna oblika citer, ki jih uporablja ona in drugi znani citrarji; poleg na klasične-koncertne igrajo tudi na moderno oblikovane, veliko večje citre.

Posebno navdušujoče je, da to tradicijo obujajo predvsem mladi umetniki. Enako zavzeto se igranja na citre lotevajo tako profesionalni kot amaterski glasbeniki. Za vse, ki želite več informacij o citranju v Sloveniji, opozarjamo na nekaj največjih tovrstnih imen: Janja

Brlec, Neli in Karmen Zidar Kos, Tomaž Plahutnik, Urška Matjašec, Karli Gradišnik, Tanja Zajc Zupan. Njihove nastope in posnetke številnih drugih citrarjev je mogoče najti na youtube. Prijetno poslušanje!

De cither in Slovenië .... traditie en wederopleving!

Enige tijd geleden organiseerde mijn Sloveens nichtje voor haar man een verjaardagsfeest waarbij ook een cither speelster optrad met een bijzonder repertoire aan zowel klassieke als 'modern-populaire' stukken, inclusief – jawel – folkloristische stukken van de gebroeders Avsenik! Slavko en Vilko Avsenik hebben - zoals genoegzaam bekend - de Sloveense "Oberkrainer-sound" wereldwijd 'op de kaart gezet'.

Het maakte mij nieuwsgierig naar de blijkbaar nieuwe en ook nieuw soortige belangstelling voor dit prachtige instrument in Slovenië. De cither was daar vanouds – naast de nog altijd meest populaire accordeon – een geliefd instrument. Het deelt die muzikale traditie met de andere Alpenlanden: Zuid-Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Navraag bij Sloveense familie en een zoektocht op het internet leverde een verrassend beeld op van een jonge generatie die de cither ('citre' in

het Sloveens) trots presenteert, met zowel een klassiek en modern als met een volksmuziek-repertoire.

Het Conservatorium in Ljubljana - Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana - kent een specialistische opleiding voor de cither. Uit de websites van enkele bekende citherspelers blijkt dat de belangstelling voor die opleiding groot is en dat toegang niet zonder meer verzekerd is.

Hoe serieus het citherspel wordt beoefend wordt snel duidelijk uit de websites van professionele citherspelers. Zo is op de website van een van de bekendste citherspeelsters - Janja Brlec - (www.janjabrlec.si) te lezen dat zij na de opleiding aan een lokale muziekschool een graad behaalde aan de Hochschule für Musik und Theater in München alsmede aan de Universität Mozarteum in Salzburg! Haar repertoire - van klassiek tot modern, jazz, popsongs tot en met Sloveense en Oostenrijkse volksmuziek - is waarachtig indrukwekkend! Ze won meerdere internationale muziekprijzen. Opvallend is daarbij de vorm van de cithers die zij en andere prominente solisten bespelen: naast de klassieke concert-cither bespelen ze modern-vormgegeven en indrukwekkend-grote cithers.

Wat bijzonder inspireert is het feit dat het overwegend jonge mensen zijn die met zoveel enthousiasme het instrument bespelen, professioneel en als 'amateur-liefhebber'. Voor wie nieuwsgierig geworden is verwijs ik graag naar de websites en youtube-uitvoeringen van enkele citherspelers, maar een verdere zoektocht zal laten zien dat er nog veel meer enthousiaste en professionele citherspelers zijn in Slovenië. Ik noem hier korthedshalve alleen de volgende: Janja Brlec, Neli en Karmen Zidar Kos, Thomaž Plahutnik, Urška Matjašec, Karli Gradišnik, Tanja Zajc Zupan. De opnames van hun en van de optredens van vele anderen zijn onder anderen te vinden op youtube. Veel plezier bij het luisteren!

Marie-Louise Bemelmans-Videc

V spomin Mici Michon - Čebin

Mici je bila legenda v slovenski skupnosti v Limburgu. Čeprav je vse življenje živila na Nizozemskem, je bila 100 odstotna Slovenka. Skupaj z možem Nicom je zavzeto delovala na plesnem in glasbenem področju. Neumorno se je razdajala za folklorno skupino 'Nizozemska'. Skrbno in z veliko natančnostjo je med drugim lastoročno šivala narodne noše za plesalce. Za svoje delo je prejela tudi slovensko odlikovanje.

Leta 1931 se je rodila v rudarsko družino kot najmlajša izmed petih otrok. Kot veliko drugih Slovencev, ki so zaradi revščine na začetku 20ega stoletja zapustili domovino, sta se njena starša znašla v nizozemskem Eygelshovnu. Doma se je govorilo in molilo po slovensko, ljubljena domovina ni bila nikoli pozabljena.

Mici se je poročila z Nicom, rojenim v bližnjem Maastrichtu. Lepo ga je naučila ljubezni do slovenske kulture in glasbe. Tako je Nico dolga leta igral pri ansamblu 'Veseli Vaški Godci'. Skupaj sta marsikatero slovensko prireditev popejšala s svojimi gorenjskimi narodnimi nošami.

Po daljši boleznii se je Mici preteklega aprila poslovila. Sedaj poleg svoje Nica počiva v senci cerkvice v Eygelshovnu, v kateri sta se leta 1957 tudi poročila. Z Mici smo izgubili pomembno ambasadorko slovenske kulture, te prijazna, prisrčna in zelo gostoljubna Slovenka ostaja v našem spominu.

In memoriam Mici Michon - Čebin

Mici was een begrip in de Limburgse Sloveense gemeenschap. Hoewel ze haar hele leven in Nederland woonde, was ze 100% Sloveens. Samen met haar man Nico waren ze actief op het gebied van dans en muziek. Onvermoeibaar zette zij zich in voor de dansgroep 'Nizozemska'. Met grote zorg en veel kennis en enthousiasme verzorgde zij onder andere de kostuums. Voor haar inzet kreeg ze ook een Sloveense onderscheiding.

Mici werd in 1931 geboren als vijfde en jongste in een mijnwerkersgezin. Net als veel andere Slovenen, die hun vaderland gedreven door armoede en honger in het begin van de 20e eeuw verlieten, om werk te vinden in de mijnen in Duitsland en Limburg, waren haar ouders in Eygelshoven beland. Thuis werd er Sloveens gesproken en gebeden, het geliefde vaderland werd nooit vergeten.

Mici trouwde met Nico, een geboren Maastrichtenaar. Haar liefde voor de Sloveense cultuur en muziek heeft ze hem goed bijgebracht. Nico speelde jarenlang bij de 'Veseli Vaški Godci'. Samen hebben ze menig Sloveens evenement bijgewoond in de 'Gorenjska' drachtenkleding.

Na de langere ziekte is ze overleden afgelopen april, nu rust ze naast haar geliefde Nico op het kerkhof van de kleine kerk in Eygelshoven, waar ze in 1957 ook trouwden. Met Mici gaat een groot ambassadeur voor Slovenië verloren, maar deze lieve, hartelijke en gastvrije vrouw zal in onze herinnering blijven.

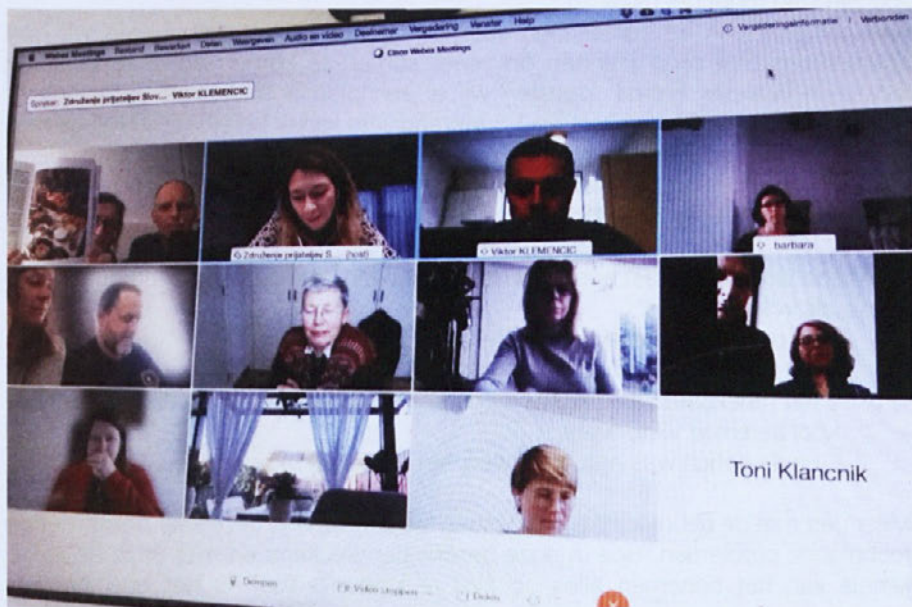
Kuharska delavnica 2020

"Kuharska delavnica letos bo!", smo si rekli v odboru. Kar nekaj drugih dogodkov smo morali zaradi korone prestaviti na splet. Torej, če tudi za kuharsko delavnico pomeni, da jo bomo morali imeti preko spleta, pač naj bo tako.

Konec poletja, pred drugim valom korone, smo bili še optimistični, da se bomo konec novembra lahko družili in uživali na naši znani lokaciji v Rijswijku. Nekaj kasneje smo že razmišljali o prijagojeni verziji: nekaj posameznikov bi nas delalo v kuhinji, seveda z 1,5m razdalje. Pripravljeni jedi bi nato z upoštevanjem ukrepov postregli našim gostom. Med kuhanjem bi se ostali družili v jedilnici, mogoče tudi na 1,5m razdalje zaigrali tarok ali kakšno drugo družabno igro. A skrb za člane, za njihovo in za naše zdravje, je le prevladala, tako smo se v soboto, 28. novembra popoldne spet dobili na spletu.

Jedilnik je bil temu primerno skrajšan, s našimi kuharji smo de dogovorili dogovorili za naslednje jedi:

- gobovo juho je pripravil Toni
- kruh z drožmi je pekla Barbara
- piščanca, polnjenega z kostanji, pečen krompir in dušeno rdeče zelje je pripravil Viktor
- in potico, orehovo in različnih drugih okusov, je seveda prispevala Mojca.

Bolj kot z klasičnimi kuharskimi težavami smo se letos ubadali z tehniko. Kako to posneti v naših skromnih kuhinjah in z našim amaterskim znanjem glede režije in človeka za kamero?! Ampak nam je, po dolgih urah priprav in testiranja, ob odločilni pomoči 'montažerke' Zoje, vmes tudi že malo obupa, vendarle uspelo!

V soboto se nas je za našimi računalniki zbralo kar nekaj članov in drugih prijateljev Slovenije iz vse Nizozemske, udeležence smo imeli tudi iz Bruslja in iz Slovenije. Od tam se nam je javil naš, sedaj že bivši predsednik Uroš. V dobro uri smo preko Webex-a speljali našo spletno delavnico: si izmenjali recepte in izkušnje pri pripravi, pa tudi tiste drobne, a tako pomembe skrivnosti glede priprave in nabave, ki jedem naredijo pravi okus. Pri zdravici pa smo že kovali načrte za naprej – kako lepo bi bilo, če bi naše kuharsko znanje spet delili, mogoče s kakšnim tečajem peke potice?! Seveda najraje v živo!

Odbor se najlepše zahvaljuje vsem sodelujočim, Kot običajno pa tukaj še vsi recepti, Mojčina pripoved okoli potice in kriminalka z Gobovo juho.

Kookworkshop 2020

»Hoe dan ook, de kookworkshop gaan wij regelen!« zeiden wij tegen elkaar in het bestuur. Er waren genoeg evenementen die wij wegen corona naar internet moesten verplaatsen. Dus als dit ook voor onze traditionele kookworkshop nodig zou zijn, dat moet het maar zo.

Aan het eind van de zomer, nog voor de tweede coronagolf, waren wij nog optimistisch met onze plannen om weer samen te komen op onze bekende locatie in Rijswijk. Hierna moesten wij al een plan B bedenken – misschien kunnen de chefs in de keuken, op 1,5 afstand, iets lekker bereiden, terwijl de rest in de eetkamer gezellig een kaartje legt of een ander spelletje doet?! Uiteindelijk moesten wij elkaar uit zorg voor ons aller gezondheid op zaterdag 28 november jl. maar weer op internet weerzien.

Het menu was aangepast aan de omstandigheden, met een aantal chefs hebben wij die als volgt bepaald:

- de paddenstoelensoep kookte Toni,
- het zuurdesembrood bakte Barbara,
- het met kastanjes gevulde kippetje, de gebakken aardappelen en de rode kool bereidde Viktor voor
- en de potica was natuurlijk weer het werk van Mojca.

Meer dan met de gebruikelijke kookissues hielden wij ons deze keer bezig met de technische problemen. Hoe in onze bescheiden keukens en met onze beperkte kennis van het opnemen alles op film te krijgen?! Toch is het ons, na vele

voorbereidings- en testuren, met de uitstekende hulp van ons 'montagemeisje' Zoja en tussendoor wat wanhoop, toch gelukt de filmpjes klaar te zetten!

Zo verzamelden wij ons, samen met een mooi aantal leden en andere vrienden van Slovenië op die zaterdag achter onze computers. Wij hadden zelfs deelnemers uit Brussel en uit Slovenië. Daarvandaan volgde onze inmiddels voormalige voorzitter Uroš de workshop. In iets meer dan een uur hebben wij via Webex de workshop uitgevoerd: de recepten uitgewisseld en de ervaringen rondom de bereiding van diverse gerechten. Maar ook van de kleine geheimen - ook wat de aankoop van de juiste ingrediënten betreft - die ervoor zorgen dat de gerechten smaken zoals het hoort. Nadat wij ook samen een glaasje hebben geheven begonnen wij al met de vervolgplannen. Bijvoorbeeld een workshop poticabakken?! Maar dan asjeblijft wel live!

Het bestuur dankt nogmaals alle deelnemers. Zoals gewoonlijk vinden jullie hier in het vervolg alle recepten, Mojca's verhaal over potica en een thriller rondom Paddenstoelensoep.

Recepti / Recepten

Operacija Gobova juha (recept s kriminalno zgodbo v ozadju)

Predčerašnjim je deževalo, dobro je namočilo rodno grudo. Gozdovje je kljubovalo jesenskemu času in v svojih nedrjih prebudilo gobice, ki so se ponosno razrasle ob starem, a mogočnem kostanju. Kstanjeve plodove je Viktor nabral že precej dni pred deževjem, tokrat pa je slišal, da je soseda s Poljske, ki se je zaradi ljubezni preselila v njihovo vas, pobočje z gobicami že veselo obiskala in jih odnesla domov za kulinarične poslastice. Nikoli, ampak res nikoli, ne bomo izvedeli, koliko jih je nabrala, a zagotovo veliko več, kot si mi lahko mislimo in kot je to v teh krajih dovoljeno.

Oni dan mi je javil, da brez prekrasnih gobic ne bo juhice v teh mokrih dneh, prežetih z vetrovi in nizko oblačnostjo. Dostavil jih bo, je šepnil. Ura ni bila znana, le okvirna lokacija. Tam blizu ... in poleg ... no, tega ne morem obelodaniti, saj zagotovo kakšni detektivi in inšpektorji berejo kriminalne dogodivščine v Lipovem listu, kajne?

Sicer pa je bil hladen večer. Ljudje so bili bolj ali manj doma. Ah, ti koronski časi brez usmiljenja, sem pomislil. Telefon. Brni. "Da," sem se bolj vprašljivo odzval. Glas na drugi strani javi, da jih ima. Pridem naj za vogal, ob glavni cesti. Tam me čakajo

vsi. On in njegove gobice. Pravzaprav so gobice od ... žal vam ne morem zaupati njihovega lastništva, ker bi po nepotrebem razkril identiteto mojih somišljenikov. Naglo skočim v natikače in brezglavo stečem na sredo ceste. Nikogar. Kličem. Po telefonu, seveda.

"Kje pa si, za božjo voljo?", hropem po telefonu.

"Obrni se na drugo stran," mi pravi in prepoznam njegovo silhueto. Lani je predstavil zgodbo o Martinu Krpanu na slovenski kulturni praznik. Stopim hitreje proti njemu. Pogledujeva okrog, da naju ne opazijo, kako nekaj čarava. Pravi, da je vse v prtljažniku. Ok, napetost v meni vre in si mislim, kot da "šmuglava" z orožjem, ali pa z drogami. No, obstajajo tudi "nore gobe", a tukaj nisva zaradi teh. Ampak zaradi tistih, drugih. Prav ste uganili, zaradi slastnih gobic. Zaradi jurčkov in kostanjek.

"Uf!", si rečem, ko mi jih preda, in se v vsej vnemi in vznemirjenosti spozabim fantu ponuditi šilce domačega. Ali pa vsaj kafe. Morda pa nisem hotel, da naju zalotijo pri dejanju. Saj veste, corpus delicti ... in potem bi bile same težave.

Po primopredaji se fant odpelje naprej, ne da bi dajal vtis, da je prišlo do izmenjave. Ja, prav, do predaje prepovedanih gozdnih sadežev.

Takoj sem jih previdno očistil in poblanširal, ohladil, odmeril njihovo težo, pospravil po vrečkah in shranil v zmrzovalno skrinjo. Shranil sem jih za tisto kuharsko delavnico, ki jo vsi bojda tako nestrpno čakajo. Jaz tudi. Pod stresom. Samo da me ne prepoznajo. Potem bi to bil en velik škandal mednarodnih razsežnosti.

Minilo je nekaj tednov in po vseh kolobocijah ... evo, kuharska delavnica. In moj skrivnostni recept.

Za učinkovito zasledovanje vseh skrivnosti je potrebno veliko predanosti in ljubezni, pa tudi sledeče sestavine:

- maslo (25g in 70g),
- gobice, najbolje so mešane (130g in 350g),
- čebula, bela in rdeča (100g),
- 2-3 stroke česna,
- en manjši gomolj krompirja,
- zelenjavna jušna osnova (1.5 litra),
- korenje, 130g,
- suho belo vino, 0.5dcl,
- limonin sok (žlička in pol) [lahko se tega soka povsem izognete],
- kislá smetana (1dcl),
- lovorjev list, majaron, sol, poper, bazilika,
- meteršilj (razdelimo sesekljanega na dva dela).

V izvedbi tajne operacije (beri: priprave) sem tokrat deloval sam, čeprav sem od moje hierarhično nadrejene dame prejemal natančna navodila, kako je treba uravnoteženo ravnati, da bodo temu primerni rezultati vidni na obrazih naših gostov. Seveda, da me ne dobijo, sem se odlocil, da naredim juho za vsaj osem do deset zelo lačnih ust.

Torej, manjši košček masla razstopimo v kozici, na maslu prepražimo manjšo

količino gobic. Tako prepojene odstavimo in jih prihranimo za sklepno dejanje ob koncu kuhanja.

Drugi del masla razstopimo v isti koziči, dodamo čebulo, ki smo jo nasesekljali na drobno. Na posteklenelo čebulo dodamo česen, malce zatem pa večji del gobic, dodamo vso jušno osnovo, na drobne kockice narezana krompir in korenje, dolijemo vino, dodamo limonin sok (ta je po želji, če želite nekoliko kiselkast pridih, saj so okusi različni) ter začimbe, ki jih doziramo po okusu. Nekaj petršilja sem prihranil za vrhunec kuhe.

Zavremo in na zmanjšanem ognju kuhamo še približno 20 minut. Odstavimo. Dodobra zmiksamo vsebino naše koziče, do fine kašaste oblike. Sam imam navado, da prej odstranim tudi lovorjev list. Kozíco vrnemo nazaj na ogenj, dodamo "maslene" gobice in malce peteršilja po vrhu. Dodamo tudi kislo smetano. Za tiste, ki morda ne smete uživati mlečnih izdelkov, vam zaupam, da je juhica užitna tudi brez kisle smetane.

Na različnih koncih slovenske grude boste lahko slišali še najrazličnejše načine priprave gobove juhice, tudi bolj gozdno (npr. s kostanjem, namesto moke), pa brez krompirja (a z belo navadno moko), pa bistro ali motno juho, ne le kremne. Amapk, lepo vas prosim, nobena juha se ne skuha na enak način, pa tudi ne tako vroča kot se skuha. Različnost gobic, njihova svežina, suhost, pa tudi začimbe, jušna osnova itn. povzročajo tisto tako zaželeno veselje našim brbončicam. In domačnost. Vsak kuhar pa verjame, da je njegova juhica - verjetno najboljša. Tudi vaša. Naj bode poslednji nasvet posebej svečan: "Modro ravna, kdor juho ohranja na toplem, dokler se ne poje."

Dober tek.

Sicer pa je bilo včeraj pri večernih poročilih slišati, da se policija ukvarja z iskanjem neznane dvojice, ki sta izmenjevala gobe na odmaknjenem parkirišču in da gre za organizirani kriminal, ki seže tudi v druge države članice Evropske unije. Madonca, le kako so to izvedeli?

Missie Paddenstoelensoep **(het recept incl. het crimeverhaal)**

Eergisteren heeft het geregend, de thuisgrond werd goed nat. De bossen hebben ondanks al de late herfst weer wat paddenstoeltjes laten ontschieten, die zich naast de oude tamme kastanje trots hebben laten zien. De kastanjes heeft Viktor al eerder, al voor de regen opgeraapt. Toen hoorde hij dat zijn Poolse buurvrouw, naar

deze oorden gelokt door de liefde, al eerder wat paddenstoelen heeft gevonden en hiervan thuis ware culinaire hoogstandjes heeft geproduceerd. Nooit, maar echt nooit zullen wij ervaren om welke hoeveelheid paddenstoelen het hier gaat, in elk geval meer dan wij denken en meer dat het mag hier.

Laatst liet Viktor me weten dat er geen soep zal zijn zonder deze prachtige paddenstoeltjes in deze natte, winderige donkere dagen. Hij zal ze brengen,

fluisterde hij. Wanneer nog niet bekend, waar alleen ongeveer. Ergens daar ... en naast... nou, dat kan ik hier niet bekend maken, voor het geval dat diverse spionnen en detectives toch Lipa lezen, dat snapt u toch?!

Het werd een koude avond, de meeste mensen blijven gewoon thuis. O, deze ongenadige coronatijden dacht ik nog. Telefoon. Gaat af. "Ja?" vroeg ik voorzichtig. De stem aan de andere kant laat me weten dat hij ze heeft. Ik zal om de hoek lopen, naast de hoofdweg. Hier wordt op mij gewacht, hij met zijn paddenstoeltjes. Die zijn natuurlijk van .... , maar kan ik jullie de namen van de mededaders beter niet verraden. Gauw sloffen aan en rennen naar het midden van de weg. Niemand. Ik bel. "Waar blijf je?" fluister ik hees in de telefoon. "Draai je om" zegt de stem, ik herken zijn silhouet. In februari heeft hij het verhaal van Martin Krpan gepresenteerd op de Cultuurviering in Rijswijk. Ik stap snel naar hem toe. Beiden kijken wij om ons heen, of wij gezien worden. Hij zegt dat alles in de achterbak ligt. Ok, mijn gespannenheid stijgt, het lijkt alsof wij met wapens of anders met drugs dealen. Tenslotte zou het ook om 'paddo's' kunnen gaan, maar hier nu niet. Nu gaat het – inmiddels zeker al goed geraden – om eekhoortjesbrood en om kastanjepaddenstoeltjes. "Oef" klink ik, als ik ze in handen heb, in de opwinding vergeet ik de jongen een borreltje aan te bieden. Of tenminste een kopje koffie. Misschien wilde ik gewoon niet dat wij betrapt zouden worden. Jullie weten wel, corpus delicti ... en hierna alleen nog maar moeilijkheden.

Na de overdracht rijdt hij weg alsof nooit een overdracht heeft plaatsgevonden, laat staan een overdracht van verboden bosvruchten. Deze heb ik voorzichtig schoon gemaakt, geblancheerd, koud laten worden, gewogen en tot de bereiding in de vriezer gezet. In bewaring gehouden tot de Kookworkshop, die blijkbaar al ongeduldig verwacht wordt. Ik ook, wel met stress. Als ik maar niet herkend wordt! Want dan hebben wij een schandaal van internationale allure. Inmiddels zijn enkele weken verstreken en na al die toestanden – eindelijk kookworkshop.

En mijn geheime recept. Naast veel overgave en liefde zijn nog de volgende ingrediënten nodig:

- 25 en 70 g boter
- 130g en 350g (gemengde) paddenstoelen
- 100 g witte en rode ui
- 2-3 teentjes knoflook
- 1 kleinere aardappel
- 1,5 l groente bouillon
- 130g wortel
- 0,5 dcl droge witte wijn
- naar wens 1,5 lepeltje citroensap
- 1 dcl zure room
- kruiden: laurierblaadje, majoraan, zout, peper, basilicum
- bosje peterselie

Bij de uitvoering van deze geheime missie (lees: bij de bereiding) was ik deze

keer alleen. Wel met in achtneming van de strikte orders van mijn hiërarchisch hogergeplaatste wederhelft om zo een goed resultaat te bereiken dat dit duidelijke van de gezichten van onze gasten af te lezen zal zijn. Voor deze hoeveelheden moet er minstens met z'n achten of tien zijn.

Dus – 25 g boter laten smelten en hierin 130g paddenstoeltjes aanfruiten. Bewaren. De rest van de boter laten smelten, klein gesneden ui toevoegen, glazig bakken en knoflook toevoegen, kort hierna de rest van de paddenstoelen, hierna de bouillon, in kleine stukjes gesneden aardappel en wortelen. Wijn toevoegen, naar wens ook wat citroensap en kruiden naar eigen smaak. Aan de kook brengen en op een kleiner vuur ca. 20 minuten zachtjes laten koken. Hierna laurierblad verwijderen en alles pureren. De pan terug op de vuur zetten en de eerder aangefruite paddenstoeltjes toevoegen, met wat peterselie bestrooien. Warm houden tot het opgediend wordt. Dan eventueel nog zure room toevoegen, maar zonder mag natuurlijk ook voor diegene die niet tegen lactose kunnen.

In verschillende delen van Slovenië zullen jullie nog vele varianten horen over de bereiding van de paddenstoelensoep – met kastanjes, met of zonder bloem, zonder aardappelen, licht of gebonden enz. Alles is ook afhankelijk van de smaak, versheid van de paddenstoelen en de kruiden die je naar eigen smaak toevoegt. En, asjeblijft, geen soep wordt gekookt op maar één manier en niet zo heet gegeten zoals die gekookt is. Elke kok gelooft dat zijn soep de beste is. Ook die van jullie, dus Dober tek!

Intussen was er gisteren in het nieuws dat de politie in verband met de overdracht van paddenstoelen op een afgelegen parkeerplaats op zoek is naar een onbekend stel. Het zou om internationaal georganiseerde misdaad gaan, met consequenties voor enkele andere EU-landen. Jeetjemina, hoe kon dat nu weer uitkomen?!

Kruh z drožni

Potrebujemo:

Dan prej pripravimo drožni nastavek, zmešamo:

50g bele pšenične moke

50g vode

10-20g droži

Sestavine za kruh:

100-130g puhastega aktivnega drožnega nastavka

500 g bele pšenične moke

300-330g vode

10g soli

brezgutenska moka za pomokanje (ajdova, mandljeva)

Priprava

Belo pšenično moko in vodo zmešamo (ne gnetemo) in pustimo v pokriti posodi 45-60 minut. Dodamo drožni nastavek in ponovno premešamo, da se droži enakomerno razporedijo po testu. Pokrijemo in ponovno pustimo 15 minut. Po počitku dodamo sol in testo temeljito pregnetemo (15-20 minut).

Pustimo stati v pokriti posodi in v nadaljnih 2 urah naredimo na pol ure potege in prepogibe.

Po tem času testo pustimo vzhajati vsaj dve uri.

Vzgjajano testo oblikujemo v hlebček, ki ga preložimo v posodo s krpo, ki smo jo pomokali z brezglutensko moko. Pokrijemo s plastično folijo in položimo v hladilnik za najmanj 10 ur.

Pečico segrejemo na 220 stopinj in testo preložimo v pekač. Pokritega pečemo 35 minut, po pretečenem času posodo odkrijemo in pečemo še odkritega 10 minut.

Pečen kruh odložimo na rešetke in pustimo da se ohladi preden ga narežemo.

Zuurdesembrood

Ingrediënten

Dag van tevoren bereiden wij desemstarter met he mengen van:

50g bloem

50g water

10-20g droesem

Ingrediënten voor brood:

100-130g van de voorbereide dessemstarter

500 g bloem

300-330g water dat een tijdje heeft gestaan

10g zout

glutenvrije bloem voor de broodschaal (boekweit of amandelen bloem)

Bereiding:

Bloem en water door elkaar mengen, maar niet kneden. Afdgedekt laten rusten 45-60 minuut. Dessemstarter bijvoegen en door elkaar mengen, zodat droesem goed verdeel wordt door de deeg. Afdgedekt weer 15 minuten laten rusten. Hierna zout toevoegen en de deeg in 15-20 minuten goed doorkneden. Afdgedekt wegzetten en in de komende 2 uur elk half uur uitelkaar trekken en vouwen. Hierna weer 2 uur laten rusten. Gerezen deeg in een bolletje vormen en deze in een met glutenvrije bloem bestrooide schaal legen. Afdgedekt met de plastic folie voor minstens 10 uur in de koelkast leggen.

Oven voorverwarmen op 220 grade. Hierin de brood afdgedekt 35 minuten bakken, deksel (of folie) afhalen en nog 10 minuten bakken. Gebakken brood op een roostertje laten afkoelen voordat het gesneden wordt.

S kostanji polnjen piščanec, pečen krompir in dušeno rdeče zelje

Sestavine za piščanca (za 3-4 osebe):

1 cel piščanec

200g kuhanih ali pečenih kostanjev

2-3 žemlje

1/2 rdeče čebule

2 jajci

1dl mleka

1 žlica masla

1 žlica svinjske masti

sol, poper

muškatni orešček

vejica svežega peteršilja

1-2 dl sončničnega olja

1-2dl vrele vode

Priprava:

Piščanca večer pred pripravo posolimo in ga damo čez noč na hladno in ga kakšno

uro pred začetkom priprave vzamemo iz hladilnika. Če imamo kuhane kostanje, jih na hitro prepražimo v teflonski ponvi, da dobijo videz pečenega kostanja. Mleko zmešamo z maslom in svinsko mastjo in vse skupaj zavremo in prelijemo preko žemelj, katere smo predhodno narezali na kocke. Nežno, a dobro premešamo in pustimo, da se vse skupaj ohladi. Medtem čebulo na drobno sesekljamo in jo na žlici olja prepražimo, da dobi rjavo barvo ter jo ohladimo. Peteršilj na drobno sesekljamo. Ohlajeni zmesi žemljic in mleka dodamo prepraženo čebulo, peteršilj, jajci, sol in poper ter ščepec muškatanega oreščka. Če imamo cele kostanje, jih razpolovimo in dodamo zmesi zemljič in vse skupaj nežno zmešamo. Piščancu zarezemo kožo ob prsih, da dobimo dva žepka in jih napolnimo z zmesjo. Pekač rahlo namažemo in nanj položimo piščanca. Sončnično olje segrejemo na štedilniku in z njim prelijemo piščanca. Piščanca prvo pečemo z prsmi NAVZDOL. Pekač položimo v na ca. 180 stopinj ogreto pečico. Čez ca. 30 minut obrnemo piščanca, da so prsi navzgor in še pečemo ca 15 minut. Nato prelijemo piščanca z ca. 1dl vrele vode in ga pečemo še ca. 20 minut oz. dokler nima lepe rjave barve. Po potrebi ga še prelijemo z vrelo vodo ali pa lastnim sokom.

Sestavine za krompir.

1 kg krompirja

sol

muškatani orešček

ca. 1dl sončničnega olja

Priprava:

Krompir olupimo in ga narežemo na krljce. V posodi ga posolimo in dodamo ščepljen muškata oreščka. Dobro premešamo in dodamo olje ter ponovno zmešamo. Damo v pomaščen pekač in pečemo ca. 40 minut.

Sestavine za dušeno rdeče zelje

700g svežega rdečega zelja
1 srednja čebula
150 g kuhanih ali pečenih kostanjev
2dl rdečega vina
1 žlica svinjske masti
2 žlički sladkorja
1/2 žlice kumine
sol, poper

Priprava:

Zelje narežemo na rezance. Na maščobi zarumenimo sladkor, dodamo sesekljano čebulo in rahlo prepražimo. Dodamo zelje in prelijemo z vinom. Dodamo začimbe. Če imamo kuhan kostanj ga na hitro prepražimo v teflonski posodi in ga dodamo k zelju. Vse skupaj dušimo, dokler zelje ni mehko, to zna trajati med 15 in 35 minut. Na koncu po okusu še solimo in po potrebi dodamo še vino.

Met kastanjes gevulde kip, gebraden aardappelen en rode kool

Ingrediënten voor de kip (voor 3-4 personen):

1 hele kip
200g gekookte of gebraden kastanjes
2-3 broodjes
een halve rode ui
2 eieren
1dl melk
1 lepel boter
1 lepel varkensvet
peper, zout
nootmuskaat
takje verse peterselie
1-2 dl zonnebloemolie
1-2dl heet water

Bereiding:

Avond van tevoren de kip met zout bestrooien en koud houden. Uur voor de

bereiding uit de koeling nemen. De gekookte kastanjes kan men eventueel in een braadpan aanbraden zodat ze braadsmaak krijgen. Melk met boter en varkensvet aan de kook brengen en over de in stukjes gesneden broodjes gieten. Zacht roeren en laten rusten. Ui snipperen, in de olie aanfruiten en laten afkoelen. De afgekoelde vulling de uien, klein gesneden peterselie en eieren toevoegen. Kruiden met peper, zout en nootmuskaat. Hierna gehalveerde kastanjes toevoegen en alles roeren. Op de kippenborst inkepingen maken in de huid zodat twee zakjes ontstaan, die met de vulling worden gevuld. Braadslee invetten en de kip erop leggen. Met warme olie kip bestrijken en eerst bij 180 graden met de borst naar beneden 30 minuten braden. Hierna de kip omdraaien en nog ca. 15 minuten braden. Hierna de kip met heet water overgieten en nog 20 minuten braden totdat deze mooi bruin wordt. Als nodig tussendoor nog met heet water of uitgelopen sap overgieten.

Ingrediënten voor gebraden aardappelen:

1 kg aardappelen
zout
nootmuskaat
ca. 1dl zonnebloemolie

Bereiding:

Aardappelen schillen en in wat grotere stukken snijden. In de pan zout en klein beetje nootmuskaat toevoegen, samen met olie omroeren. In de ingevette braadslee bij 180 graden ca. 40 minuten in oven braden.

Ingrediënten voor rode kool:

700g verse rode kool
1 ui
150 g gekookte of gebraden kastanjes
2dl rode wijn
1 lepel varkensvet
2 lepeltjes suiker
half lepeltje komijn
peper, zout

Bereiding:

Kool in reepjes snijden. Op het vet de suiker geel laten worden, gesnipperd ui toevoegen en een beetje aanbraden. Koolreepjes, wijn, kruiden en kastanjes toevoegen en alles zachtjes laten pruttelen totdat de kool zacht wordt – tussen 15 en 35 minuten. Aan het eind met zout bestrooien en naar wens nog wat wijn toevoegen.

Mojca potica

»Že kar nekaj let je tega, ko sem organizirala našo prvo kuharsko delavnico. In če se prav spomnim, od takrat ni minila niti ena delavnica brez moje potice. Mislim, da se mi vzdevek Mojca Potica kar poda. Prinesem jo na vsako srečanje, ki se ga udeležim, pa tudi za Promocijo Slovenije, kot na primer na Embassy festivalu. Res, kar ponosna sem na dejstvo, da sem že marsikoga naučila, kako pripraviti to tipično slovensko sladico. Nizozemci ne poznajo sladice, ki bi bila primerljiva s potico. V Božičnih in velikonočnih časih poznajo "stol", kvašeno testo z rozinami, orehi in marcipanom in tu se vsa primerjava tudi konča.

Letos je združenje organiziralo virtualno kuharsko delavnico. Ker nisem bila omejena na čas in prostor, sem domišljiji dala prosto pot. Ker sem delala doma, ni tako hudo, če kaj ne uspe. Mož je snemal in slikal, Jana in Zoja sta naredili filmček, ki je bil predvajan na delavnici in sem ga še dodatno opremila s komentarjem.

Naredila sem testo iz 1,5 kg moke in ga razdelila 5 delov. Največji kos sem porabila za orehovo potico, ta je zame kraljica med poticami in zanjo je rezerviran tudi najlepši pekač. Naredila sem tudi pehtranovo potico: presenetljiva in osvežilna kombinacija skute in pehtrana. Tukaj na Nizozemskem se pehtran praviloma ne uporablja v sladkih jedeh in jih okus vedno preseneti. Ker smo bili v času Milkavževanja, sem eno namazala z rožičevim nadevom. Že sam vonj me ponese v moja mlada leta.

In zakaj ne bi še malo eksperimentirala? V omari sem imela kokosovo moko in jo porabila za nadev. Oblikovala sem štrukeljčke, ker sem v omari imela le še majhne pekače. Testu sem dodala kakav, tako da je nastal črno-bel zavitek. Ko sem v roke vzela silikonski model za mini šarkelj, se mi je porodila misel, da naredim mini potičke. Testo sem na tanko razvaljala, potresla s drobno narezanim suhim sadjem, ki sem ga namočila v žganju.

In kdo bo vse to pojedel? V realnih delavnicah ponavadi takoj zmanjka potice, včasih mi je ne ostane niti za pokušino. Letos pa je zmrzovalnik poln. Ampak se ne bojim, da jo bom morala zavreči: sosedje, kolegi in sošudentje mi bodo rade volje pomagali narediti prostor v zmrzovalniku.«

Mojca potica

"Het is al een aantal jaar geleden sinds ik de eerste kookworkshop heb georganiseerd. En als me goed kan herinneren was mijn "potica" elke keer op het menu. Ik denk dat ik me nu wel terecht Mojca Potica mag noemen. Ik neem haar mee naar elke bijeenkomst van de vereniging waar ik kom. Nooit ontbreekt het bij de promotie van Slovenië, zoals tijdens het Embassy festival. Ja, ik ben trots op het feit, dat dankzij mij, al veel meer mensen weten hoe deze Sloveense lekkernij

te maken is.

Nederland kent geen gebak dat met potica te vergelijken is. Rond Kerst en Pasen wordt een "feestelijke stol" gegeten, uit gist deeg met rozijnen, noten en amandelspijs en daarmee stopt elke vergelijking.

Dit jaar heeft de vereniging een virtuele kookworkshop georganiseerd. Potica mocht niet ontbreken, ik had tijd en ruimte genoeg om deze opdracht met meer creativiteit te benaderen. Ik werkte thuis, dus mocht het niet lukken dan zal niemand het te weten komen. Mijn man heeft opnamen gemaakt; Jana en Zoja hebben er een filmpje van gemaakt. Deze was voor iedereen te zien en ik heb nog een en ander uitgelegd.

Ik maakte deeg uit 1,5 kg bloem en die in 5 stukken verdeeld. Het grootste stuk werd de klassieke "walnoot potica", voor mij de koningin der potica's en ze mocht ook in de mooiste, speciaal hiervoor gemaakte bakvorm. De tweede was een "dragon potica", een verrassende en verfrissende combinatie van kwark en dragon. In Nederland wordt dragon niet geassocieerd met zoetheid, dat versterkt de smaaksensatie. Omdat Sinterklaas in het land is, heb ik een potica gemaakt met johannesbroodboompitmeel, de geur en smaak deden me denken aan mijn jeugd. En waarom zou ik niet nog wat anders uitproberen? In de kast lag nog gemalen kokos en samen met kokosmelk, suiker en een ei heb ik er een vulling van gemaakt. Het deeg heb ik met cacao-poeder gekneed en zo kreeg ik een bruin - witte rol. Toen ik een siliconen vorm voor een mini tulband in handen kreeg, kreeg ik het idee om een mini potica te maken. Kleine stukken deeg heb ik gevuld met in schnaps geweekte en in kleine stukken gesneden gedroogd fruit.

En wie zal dat allemaal opeten? In de live workshop is de potica snel op, soms kan ik niet eens proeven van wat ik zelf gemaakt heb. Dit jaar is de diepvries vol. Maar ik ben niet bang dat ik iets weg moet gooien; buren, collega's en medestudenten zullen graag helpen om de ruimte in diepvries vrij te maken."

Potica

Sestavine/ ingredienten

1 kg moke/ bloem

1 kocka kvasa/ blokje gist

malo soli/ beetje zout

300 ml mleka/ melk

200 ml tekoče kisle smetane/ zure room (lang houdbaar campine)

2 rumenjaka/ eigeel

1 jajce/ ei

100 gr sladkorja/ suiker

100 gr masla/ boter of margarine

1 žlica ruma ali žganja/ rum of schnaps

Priprava

Moko presejem, naredim jamico, dam v jamico malo sladkorja, zdrobljen kvas in malo toplega mleka in počakam, da naraste. Ostalo mleko, smetano, maslo, sladkor in rum segrejem na 35-40 stopinj, toliko, da se maslo in sladkor stopita. Dodam rumenjake in jajce in dobro zmešam. Res ne sme biti pretoplo, da jajca ne zakrknajo. Ko je kvas vzhajan, dodam malo soli (ob robu moke), dolijem mlečno mešanico in zgnetem testo, po potrebi dodam še malce moke, testo mora biti dobro pregneteno. Jaz ga potem razrežem na 4 dele, vsak del posebej pregnetem in dam pokrito vzhajat, da naraste na vsaj dvojno količino. Na tenko razvaljam (na mizi, pokriti s prtom), namažem z nadevom, na trdo zavijem s pomočjo prta in prešpikam, da gre zrak ven in dam še malo vzhajat. Ponavadi takrat vklopim pečico in jo segrejem na 170 stopinj in ko ima pečica pravo temperaturo, dam potico notri in pečem približno 45 minut. Vzamem ven in ohladim.

Bereiding

De bloem zeven en daarna een kuiltje maken. Voeg vervolgens de verbrokelde gist, bloem wat warme melk en suiker toe. Dit laten we rusten tot de gist is opgelost en gerezen.

De rest van het melk, room, boter, suiker en rum bij elkaar voegen. En dit opwarmen tot 35-40 graden (dit is er net genoeg om de boter en de suiker op te lossen). Dan de pan van het vuur halen en het eigeel en ei er doorheen roeren. Let op, het mengsel mag niet te warm zijn, anders gaat het eigeel zich binden.

Als de gist gerezen is, het melkmengsel hieraan toevoegen samen met een snufje zout.

Hiervan een mooie stevige deeg van kneden. Het deeg snijden we in 4 delen, elk deel kneden we nogmaals. Daarna laten we het rusten onder een theedoek. Ik bedek de tafel met een laken, en strooi hier wat bloem over. Hier het deeg dun uitrollen, vullen met vulling, met behulp van het laken kan het deeg strak worden opgerold. Hier en daar enkele gaatjes in prikken zodat de lucht kan ontsnappen, dit nog eens laten rijzen. Ondertussen de oven voorverwarmen op 170 graden, dan de potica ± 45 minuten bakken. Uithalen en af laten koelen.

Nadev - vulling

Z orehi – met walnoten

600 gr zmlatih orehov/ *gemalen walnoten*

2 žlici drobtin/ *lepels paneermeel*

300 gramov sladkorja/ *suiker*

150 gr masla (becel vloeibaar je dobro nadomestilo in pomaga, da se ne izsusi prevec)/ *Becel vloeibaar*

1 smetana/ *room in se 100 ml mleka/ melk*

Sneg iz 2 jajcev, ki so ostali od testa - *geklopte eiwit van 2 eieren*

100 gr rozin, namocenih v zganju/ *rozijnen, gewekt in rum*

Polovico orehov zmešam z ostalimi sestavinami, pololovico jih pustim suh.

Najprej namažem z nadevom, posujem s suhimi orehi in rozinami.

De helft van de walnoten met andere ingrediënten mengen en dit over het uitgerolde deeg smeren. Dan bestrooien met rozijnen en andere helft van de walnoten.

S pehtranom – met dragon

100 ml kisle smetane /*zure room*

120 gr sladkorja/ *suiker*

2 jajca/ *eieren*

100 gram skute/ *kwark*

sesekljan pehtran/ *fijngesneden dragon*

Vse sestavine zmešamo en namažemo po testu in zavijemo.

Alle ingrediënten door elkaar roeren, op het uitgerolde deeg smeren en oprollen.

Z makom – met maanzaad

100 gr maka / *maanzaad*

mleko / *melk*

1 jajce/ *ei*

sladkor/ *suiker*

Vse sestavine zmešamo en namažemo po testu in zavijemo.

Alle ingrediënten door elkaar roeren, op het uitgerolde deeg smeren en oprollen.

Toplini vsa vrata naj Božič odpre,
naj srečno obdobje se zate prične!
A leto prihodnje naj zdravja ti da,
obilja, ljubezni pa v čaši brez dna!

Našim članom želimo vesele božične praznike ter srečno, predvsem pa
zdravo Novo leto 2021!

Odbor Združenja prijateljev Slovenije

Nekaj je v zraku. Lepega. Nežnega. Mirnobežnega.

Nekaj je v zraku. Čuti se. Sluti. Kot dih in drget. Kot šum in šepet v slednji minuti.

Nekaj je v zraku, kar odseva v očeh, kar odmeva v ljudeh na vsakem koraku.

Je to za pesem skrivnostni navdih? Ali ljubezen? Njen dih in vzdih?

(Tone Pavček, Nekaj je v zraku)

Slovenija!

*Obstajaš že skoraj 30 let. Nosimo te v srcu, mislimo nate in čutimo tvojo toplino.
26. december bo vedno poseben dan za našo majhno predalpsko domovino. Na ta
dan smo se, letos pred tridesetimi leti na plebiscitu odločili za samostojnost!*

*Odbor Združenja prijateljev Slovenije vam čestita ob dnevu samostojnosti in
enotnosti.*

Hopelijk zal de kerst zijn deuren gaan openen
zodat de gelukkige tijden voor jou kunnen beginnen!
Hopelijk zal volgend jaar je gezondheid gaan brengen,
en weldaad en liefde zonder grenzen

Wij wensen onze leden vrolijk Kerstmis en een gelukkig, maar vooral
gezond Nieuwjaar in 2021!

Het bestuur van de vereniging Vrienden van Slovenië

Er is iets in de lucht. Iets moois. Iets zacht. Iets voorbijgaands.

*Er is iets in de lucht. Je voelt het. Je voelt het aan. Zoals een zucht en een trilling. Zoals
een geluid en een fluisster in de laatste minuut.*

*Er is iets in de lucht, wat in het oog reflecteert, wat in de mensen echoot geeft bij elk stap.
Is dat een mysterieuze inspiratie voor dit gedicht. Of de liefde? Of haar adem en zucht?*

(vrij naar Tone Pavček, Er is iets in de lucht)

Slovenië,

*al bijna 30 jaar een onafhankelijk land. Wij dragen je in onze harten, in onze
gedachten, wij voelen je warmte. 26 december blijft voor altijd een bijzondere
feestdag voor onze kleine Vaderland. Op deze dag hebben wij, nu precies 30 jaar
geleden, op het plebisiet gekozen voor de onafhankelijkheid!*

*Het bestuur van de Vereniging Vrienden van Slovenië feliciteert iedereen met de Dag
van Zelfstandigheid en Eenheid*

Vabila za 2021

Za prihodnje leto upamo, da se vidimo na naslednjih dogodkih:

- **sobota, 13. februarja 2021:** Praznovanje Kulturnega dne in Pustovanje za otroke (Rijswijk, ZH),
- **nedelja, 18 aprila 2021:** Občni zbor in Likovna delavnica (Rijswijk, ZH),
- **sredina junija 2021:** Piknik ob Dnevu državnosti in ob 30. obletnici Združenja (Breukelen),
- **konec junija oz. začetek julija 2021:** Kulturno srečanje ob 30. obletnici Združenja
- **začetek septembra 2021:** Embassy Festival (Den Haag),
- **november 2020:** Slovenska kuharska delavnica (Rijswijk, ZH).

Povabila s podrobnostmi sledijo sproti na spletni strani in v Lipovih listih. Takrat vas obvestimo tudi o drugih, takrat aktualnih slovenskih in s Slovenijo povezanih dogodkih na Nizozemskem.

Uitnodigingen voor 2021

Voor het komend jaar hopen wij elkaar te zien op de volgende evenementen:

- **zaterdagmiddag 13 februari a.s.:** Viering van de Sloveense cultuurdag en Kindercarnaval (Rijswijk, ZH),
- **zondag 18 april a.s.:** Algemene ledenvergadering en Tekenworkshop (Rijswijk, ZH),
- **midden juni 2021:** Picknick ter ere van de Sloveense Onafhankelijkheidsdag en voor de 30e verjaardag van onze vereniging (Breukelen),
- **eind juni-begin juli 2021:** Cultuur bijeenkomst ter ere van onze lustrum
- **begin september 2021:** Embassy Festival (Den Haag),
- **november 2021:** Sloveense kookworkshop (Rijswijk, ZH).

De uitnodigingen met meer details volgen op de website en zullen jullie tegen die tijd middels Lipov list ontvangen. Dan ook meer info over andere actuele Sloveense of met Slovenië verbonden evenementen in Nederland.

